Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0278

Stratégia pre rodovú rovnosť na rok 2025

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 o stratégii pre rodovú rovnosť na rok 2025 (2024/2125(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na články 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),

– so zreteľom na články 8, 10, 19, 79, 83, 151, 153 a 157 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),

– so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä jej články 1, 21, 23 a 24,

– so zreteľom na Európsky pilier sociálnych práv, ktorý Európsky parlament, Rada a Komisia vyhlásili a podpísali 17. novembra 2017, a na oznámenie Komisie zo 4. marca 2021 s názvom Akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv (COM(2021)0102),

– so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,

– so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z 18. decembra 1979 a jeho všeobecné odporúčania,

– so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím prijatý 12. decembra 2006,

– so zreteľom na záverečné pripomienky ku kombinovanej druhej a tretej pravidelnej správe Európskej únie, ktoré prijal Výbor OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím 21. marca 2025, a najmä na jej odporúčania podľa článku 6,

– so zreteľom na Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 21. decembra 1965,

– so zreteľom na Pekinskú deklaráciu OSN a na Pekinskú akčnú platformu z 15. septembra 1995 a na výsledky jej hodnotiacich konferencií,

– so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) z 31. októbra 2000 o ženách, mieri a bezpečnosti,

– so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj OSN z 21. októbra 2015 a na ciele udržateľného rozvoja, ktoré sú v nej stanovené, najmä na cieľ č. 5 „Dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie všetkých žien a dievčat“ a cieľ č. 3 „Zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých v každom veku (vrátane žien a dievčat)“, ako aj na súvisiace ciele a ukazovatele,

– so zreteľom na správu Eurostatu z júna 2024 s názvom Udržateľný rozvoj v Európskej únii: Monitorovacia správa o pokroku pri plnení cieľov udržateľného rozvoja v kontexte EÚ – vydanie z roku 2024[1],

– so zreteľom na správu Komisie z mája 2023 s názvom Dobrovoľné preskúmanie EÚ týkajúce sa vykonávania Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj[2],

– so zreteľom na Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o rovnakom odmeňovaní z 29. júna 1951 a na Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o násilí a obťažovaní z 21. júna 2019,

– so zreteľom na uznesenie Medzinárodnej organizácie práce zo 14. júna 2024 o dôstojnej práci a ekonomike starostlivosti,

– so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácemu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) z 11. mája 2011, ktorý EÚ ratifikovala v júni 2023, a na monitorovacie správy týkajúce sa jeho vykonávania od Skupiny expertov pre opatrenia na boj proti násiliu na ženách a domácemu násiliu (GREVIO),

– so zreteľom na správu Rady Európy z apríla 2021 s názvom Druhá všeobecná správa o činnosti skupiny GREVIO,

---

[1] Eurostat, Udržateľný rozvoj v Európskej únii: Monitorovacia správa o pokroku pri plnení cieľov udržateľného rozvoja v kontexte EÚ – vydanie z roku 2024, 2024, https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15234730/19397895/KS-05-24-071-EN-N.pdf/730c983a-fa93-6ce2-7905-2379de04f3e9?version=1.0&t=1718611411114.

[2] Európska komisia, Dobrovoľné preskúmanie EÚ týkajúce sa vykonávania Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, 2023, https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/SDG-Report-WEB.pdf.

– so zreteľom na odporúčania, správy a uznesenia komisára Rady Európy pre ľudské práva a orgánov Rady Európy,

– so zreteľom na jogjakartské princípy prijaté v novembri 2006 a jogjakartské princípy plus 10 prijaté v novembri 2017,

– so zreteľom na stanoviská prijaté Výborom OSN pre ľudské práva 31. marca 2016 v oznámení č. 2324/2013, Mellet/Írsko, pozri vyššie poznámku pod čiarou 6, bod 7.7 a 29. marca 2011 v oznámení č. 1608/2007, L.M.R./Argentína, body 9.3 a 9,

– so zreteľom na smernice EHS a EÚ prijaté od roku 1975, ktoré sa venujú rozličným aspektom rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi (smernica 79/7/EHS[3], smernica 86/613/EHS[4], smernica 92/85/EHS[5], smernica 2004/113/ES[6], smernica 2006/54/ES[7], smernica 2010/41/EÚ[8]),

– so zreteľom na smernicu Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod[9] (smernica o rasovej rovnosti), a na

---

3 Smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 10.1.1979, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/7/oj).

4 Smernica Rady 86/613/EHS z 11. decembra 1986 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby vrátane činnosti v poľnohospodárstve a o ochrane samostatne zárobkovo činných žien počas tehotenstva a materstva (Ú. v. ES L 359, 19.12.1986, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1986/613/oj).

5 Smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (Ú. v. ES L 348, 28.11.1992, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/85/oj).

6 Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/113/oj).

7 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj).

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS (Ú. v. EÚ L 180, 15.7.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/41/oj).

9 Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

oznámenie Komisie z 18. septembra 2020 s názvom Únia rovnosti: akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0565),

– so zreteľom na návrh Komisie na smernicu Rady z 2. júla 2008 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu (COM(2008)0426 – horizontálna antidiskriminačná smernica),

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze[10],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV[11],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb[12],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1158 z 20. júna 2019 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, ktorou sa zrušuje smernica Rady 2010/18/EÚ[13] (smernica o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom),

– so zreteľom na pracovný dokument Európskej služby pre vonkajšiu činnosť zo 4. júla 2019 s názvom Akčný plán EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť (WPS) na roky 2019 – 2024, ktorého trvanie bolo v novembri 2023 predĺžené do roku 2027,

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. októbra 2020 s názvom Únia rovnosti: strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov (COM(2020)0620),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách)[14],

---

10 Ú. v. EÚ L 338, 21.12.2011, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj.

11 Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.

12 Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj.

13 Ú. v. EÚ L 188, 12.7.2019, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

14 Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2381 z 23. novembra 2022 o zlepšení rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi kótovaných spoločností a súvisiacich opatreniach[15],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970 z 10. mája 2023, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania[16],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu[17],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1500 zo 14. mája 2024 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi a rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v otázkach zamestnania a povolania a o zmene smerníc 2006/54/ES a 2010/41/EÚ[18],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1712 z 13. júna 2024, ktorou sa mení smernica 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania[19] (revidovaná smernica o boji proti obchodovaniu s ľuďmi),

– so zreteľom na návrh Komisie zo 6. februára 2024 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti materiálu obsahujúcemu sexuálne zneužívanie detí, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (COM(2024)0060),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. marca 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0152),

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 25. novembra

---

15 Ú. v. EÚ L 315, 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj.

16 Ú. v. EÚ L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.

17 Ú. v. EÚ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

18 Ú. v. EÚ L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj.

19 Ú. v. EÚ L, 2024/1712, 24.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj.

2020 s názvom Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III – ambiciózny program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ (JOIN(2020)0017), ktorý bol predĺžený do roku 2027, a na sprievodný spoločný pracovný dokument útvarov z 25. novembra 2020 s názvom *Objectives and Indicators to frame the implementation of the Gender Action Plan III* (2021-25) (Ciele a ukazovatele na vymedzenie vykonávania akčného plánu pre rodovú rovnosť III (2021 – 2025)) (SWD(2020)0284),

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. júna 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti práv obetí (2020 – 2025) (COM(2020)0258),

– so zreteľom na európsky plán na boj proti rakovine (COM(2021)0044), misiu EÚ proti rakovine a záverečnú správu Osobitného výboru pre boj proti rakovine,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2021 s názvom Únia rovnosti: Stratégia EÚ v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (COM(2021)0101),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014[20],

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. septembra 2022 o európskej stratégii v oblasti starostlivosti (COM(2022)0440), ktorej cieľom je zabezpečiť kvalitné, cenovo dostupné a prístupné služby starostlivosti s cieľom zlepšiť situáciu pre príjemcov starostlivosti, ako aj pre (formálnych a neformálnych) opatrovateľov (ktorými sú väčšinou ženy),

– so zreteľom na odporúčanie Rady z 8. decembra 2022 týkajúce sa prístupu k cenovo dostupnej, vysokokvalitnej dlhodobej starostlivosti[21],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii)[22],

---

20 Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj.

21 Ú. v. EÚ C 476, 15.12.2022, s. 1.

22 Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. septembra 2024 s názvom Vykonávanie stratégie pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025 (COM(2024)0420);

– so zreteľom na politické usmernenia Ursuly von der Leyenovej z 18. júla 2024 s názvom Európa má na výber – Politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029,

– so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. marca 2025 s názvom Plán pre práva žien (COM(2025)0097),

– so zreteľom na správu Komisie z marca 2025 s názvom Správa o rodovej rovnosti v EÚ za rok 2025,

– so zreteľom na závery Rady z 2. júna 2006 o zdraví žien[23],

– so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora zo 14. decembra 2021 vo veci V.M.A./Stolična obština, rajon „Pančarevo“[24],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2013 o ženách so zdravotným postihnutím[25],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 29. novembra 2018 o situácii žien so zdravotným postihnutím[26],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 13. februára 2019 o odmietavom postoji k právam žien a rodovej rovnosti zaznamenanom v EÚ[27],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 28. novembra 2019 o pristúpení EÚ k Istanbulskému dohovoru a ďalších opatreniach na boj proti rodovo motivovanému násiliu[28],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 30. januára 2020 o rozdieloch v odmeňovaní žien a mužov[29],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 23. októbra 2020 o rodovej rovnosti v zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ[30],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o stratégii EÚ pre rodovú rovnosť[31],

---

23 Ú. v. EÚ C 146, 22.6.2006, s. 4.
24 Rozsudok Súdneho dvora zo 14. decembra 2021, V.M.A./Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, ECLI:EU:C:2021:1008.
25 Ú. v. EÚ C 468, 15.12.2016, s. 128.
26 Ú. v. EÚ C 363, 28.10.2020, s. 164.
27 Ú. v. EÚ C 449, 23.12.2020, s. 102.
28 Ú. v. EÚ C 232, 16.6.2021, s. 48.
29 Ú. v. EÚ C 331, 17.8.2021, s. 5.
30 Ú. v. EÚ C 404, 6.10.2021, s. 202.
31 Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 208.

– so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o rodovej perspektíve počas krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19 a v období po kríze[32],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o odstraňovaní rodových rozdielov v digitálnej oblasti: účasť žien na digitálnom hospodárstve[33],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. februára 2021 o budúcich výzvach v oblasti práv žien v Európe: viac ako 25 rokov po Pekinskej deklarácii a Pekinskej akčnej platforme[34],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júna 2021 o podpore rodovej rovnosti v oblasti vzdelávania a kariéry v odboroch STEM (veda, technológia, inžinierstvo a matematika)[35],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 24. júna 2021 o situácii v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v EÚ v rámci zdravia žien[36],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o určení rodovo motivovaného násilia za novú oblasť trestnej činnosti uvedenú v článku 83 ods. 1 ZFEÚ[37],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. decembra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o boji proti rodovo motivovanému násiliu: kybernetické násilie[38],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 15. decembra 2021 o rovnosti žien a mužov v Európskej únii v období 2018 – 2020[39],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2022 o akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť III[40],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 3. mája 2022 o dosiahnutí hospodárskej nezávislosti žien prostredníctvom podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti[41],

---

32 Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 191.
33 Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 232.
34 Ú. v. EÚ C 465, 17.11.2021, s. 160.
35 Ú. v. EÚ C 67, 8.2.2022, s. 137.
36 Ú. v. EÚ C 81, 18.2.2022, s. 43.
37 Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 88.
38 Ú. v. EÚ C 251, 30.6.2022, s. 2.
39 Ú. v. EÚ C 251, 30.6.2022, s. 23.
40 Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 150.
41 Ú. v. EÚ C 465, 6.12.2022, s. 54.

– so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2022 o spoločnom európskom postupe v oblasti starostlivosti[42],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2022 o chudobe žien v Európe[43],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 1. júna 2023 o sexuálnom obťažovaní v EÚ a hodnotení hnutia MeToo[44],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. septembra 2023 o regulácii prostitúcie v EÚ: jej cezhraničné dôsledky a vplyv na rodovú rovnosť a práva žien[45],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 o začlenení práva na umelé prerušenie tehotenstva do Charty základných práv EÚ[46],

– so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu Rade z 19. decembra 2024 o prioritách EÚ pre 69. zasadnutie Komisie OSN pre postavenie žien[47],

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť z 9. apríla 2025 k prepracovanému dlhodobému rozpočtu Únie v meniacom sa svete,

– so zreteľom na správu Agentúry EÚ pre základné práva (FRA), Eurostatu a Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE) z 25. novembra 2024 s názvom Prieskum EÚ týkajúci sa rodovo motivovaného násilia: kľúčové výsledky,

– so zreteľom na index rodovej rovnosti za rok 2024, ktorý uverejnil inštitút EIGE 10. decembra 2024,

– so zreteľom na štúdiu s názvom Politiky pre dlhodobých opatrovateľov, ktorú v novembri 2021 uverejnilo generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

---

42 Ú. v. EÚ C 47, 7.2.2023, s. 30.
43 Ú. v. EÚ C 47, 7.2.2023, s. 2.
44 Ú. v. EÚ C, C/2023/1224, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1224/oj.
45 Ú. v. EÚ C, C/2024/1767, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1767/oj.
46 Ú. v. EÚ C, C/2025/1279, 13.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj.
47 Ú. v. EÚ C, C/2025/1971, 11.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1971/oj.

– so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A10-0210/2025),

A. keďže právo na rovnaké zaobchádzanie a nediskrimináciu sú základné práva uznané v zmluvách[48] a v Charte základných práv EÚ a pre ďalší rozvoj EÚ sú neodmysliteľné; keďže Európska únia zohráva kľúčovú úlohu pri odstraňovaní nerovností a podpore rovnosti, ako sa stanovuje v ZFEÚ[49];

B. keďže rodová rovnosť je základnou hodnotou EÚ, základným právom a kľúčovou zásadou Európskeho piliera sociálnych práv a základnou podmienkou pokroku, ktorý si vyžaduje presadzovanie rovnakých príležitostí a výsledkov od najskorších fáz vzdelávania a odstránenie rodových stereotypov od detstva; keďže Európsky parlament víta zásady uvedené vo vyhlásení pripojenom k oznámeniu Komisie zo 7. marca 2025 s názvom Plán pre práva žien ako minimálne normy a zdôrazňuje, že sú potrebné väčšie ambície;

C. keďže členské štáty EÚ dosiahli v indexe rodovej rovnosti EÚ za rok 2024 v priemere 71,0 bodu zo 100, čo predstavuje veľmi mierne zlepšenie o 0,8 bodu v porovnaní s predchádzajúcim vydaním indexu; keďže rastie odmietavý postoj k pokroku v oblasti rodovej rovnosti a práv žien, ktorého snahou je obnoviť zastarané rodové úlohy ako normu, spochybňovať úspechy dosiahnuté v oblasti rodovej rovnosti a blokovať ďalší pokrok; keďže viaceré zainteresované strany vrátane Valného zhromaždenia OSN zobrali na vedomie aktívny odpor voči úspechom a pokroku v oblasti rodovej rovnosti a rastúci odmietavý postoj k právam žien; keďže hnutia odmietajúce rodovú rovnosť a rovnaké práva každodenne ohrozujú základné práva žien a dievčat a dosahovanie rodovej rovnosti, pričom celosvetový odmietavý postoj voči ženám a právam žien je zreteľný aj na globálnom juhu, keďže škrty v rozvojovej pomoci postihujú najmä ženy v rozvojových oblastiach a globálne umlčiavacie pravidlo sa osobitne zameriava na organizácie pre práva žien; keďže je jasne a naliehavo potrebné

---

48 Článok 2 a článok 3 ods. 3 Zmluvy o EÚ, články 8, 10, 19 a 157 ZFEÚ a články 21 a 23 Charty základných práv EÚ.

49 „Vo všetkých svojich činnostiach sa Únia zameriava na odstránenie nerovností a podporu rovnosti medzi mužmi a ženami.“ – článok 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

opätovne potvrdiť, chrániť a rozvíjať rodovú rovnosť a ľudské práva žien a dievčat[50];

D. keďže hnutia odmietajúce politiky rodovej rovnosti, rozmanitosť rodín, manželstvá osôb rovnakého pohlavia, sexuálne a reprodukčné zdravie a práva (SRZP) a uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti sa snažia ovplyvňovať tvorbu vnútroštátnych a európskych politík; keďže krajne pravicové strany a antidemokratické, fašistické ideológie, ktoré sú čoraz úspešnejšie a populárnejšie, sa snažia oslabiť zavedené práva, brániť legislatívnemu pokroku a oslabiť inštitucionálne mechanizmy určené na ochranu žien, dievčat a najviac marginalizovaných osôb v našej spoločnosti; keďže ohrozujú dosiahnuté výsledky v oblasti práv žien, rodovej rovnosti a právneho štátu, ako aj základné práva v EÚ všeobecne a jej členských štátoch, a to aj prostredníctvom koordinovaných dezinformačných kampaní; keďže mechanizmy, prostredníctvom ktorých tieto hnutia organizujú, financujú, mobilizujú a uplatňujú cezhraničný vplyv, zostávajú vo veľkej miere nedostatočne preskúmané, ale v správe[51] z roku 2021 sa poukazuje na nadnárodnú sieť, ktorá prijíma strategické finančné rozhodnutia naprieč hranicami štátov; keďže na celom svete možno pozorovať znepokojujúci rozmach tzv. manosféry, keď online influenceri v sociálnych médiách šíria nepravdivý naratív, že feminizmus a rodová rovnosť sú na úkor práv mužov, pričom používajú extrémny jazyk, normalizujú násilie páchané na ženách a dievčatách a majú čoraz väčšie väzby na radikalizáciu a extrémistické ideológie[52]; keďže Komisia by ako strážkyňa zmlúv mala stáť aj na čele ochrany práv žien a rodovej rovnosti, pretože takýto vývoj znamená priamu hrozbu pre hodnoty ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti a právneho štátu zakotvené v článku 2 Zmluvy o EÚ; keďže niektoré návrhy Komisie zamerané na zjednodušenie právnych predpisov, ako je pôvodný návrh pracovného

---

50 Valné zhromaždenie OSN, *Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls* (Rastúci odmietavý postoj voči rodovej rovnosti a naliehavosť opätovného potvrdenia skutočnej rovnosti a ľudských práv žien a dievčat: správa pracovnej skupiny pre diskrimináciu žien a dievčat), 15. mája 2024, https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf.

51 Európske parlamentné fórum pre sexuálne a reprodukčné práva, *Tip of the Iceberg: Religious Extremist Funders against Human Rights for Sexuality & Reproductive Health in Europe* (Vrchol ľadovca: Náboženskí extrémisti financujú oslabovanie ľudských práv v oblasti sexuality a reprodukčného zdravia v Európe), 2021, https://www.epfweb.org/node/837.

52 OSN Ženy, *What is the manosphere and why should we care?* (Čo je to manosféra a prečo by nás mala zaujímať?), 2025, https://www.unwomen.org/en/articles/explainer/what-is-the-manosphere-and-why-should-we-care.

programu Horizont Európa na rok 2025, môžu byť prekážkou rodovej rovnosti rovnako ako ohlásený plán stiahnuť návrh horizontálnej antidiskriminačnej smernice; keďže rodová rovnosť je predpokladom posilnenia konkurencieschopnosti a dosiahnutia udržateľného rastu;

E. keďže rodovo motivované násilie je systémový problém a ide naďalej o celosvetovo rozšírený a endemický jav, a to aj v EÚ, ktorý má vážne dôsledky pre obete a preživších vrátane žien a dievčat a spoločnosť ako celok, pretože posilňuje systémovú rodovú nerovnosť a udržiava škodlivé štruktúry založené na rodových stereotypoch; keďže prijatie smernice o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu v roku 2024 bolo dôležitým míľnikom na ceste k odstráneniu rodovo motivovaného násilia a keďže teraz bude kľúčové zabezpečiť, aby ju členské štáty v plnom rozsahu a včas vykonali, pričom sa zároveň uznáva, že musíme ďalej rozvíjať rýchle, inovatívne a účinné reakcie, a to aj využívaním digitálnych nástrojov a technológií umelej inteligencie; keďže približne tretina žien v EÚ, ktoré boli vystavené sexuálnemu obťažovaniu, sa s ním stretla v práci[53], čo malo pre obete ničivé dôsledky; keďže to poukazuje na to, že je dôležité zavádzať konkrétne legislatívne opatrenia na boj proti rodovo motivovanému násiliu na pracovisku vrátane podpory obetí, ako aj dôrazné preventívne opatrenia; keďže všetky členské štáty podpísali Istanbulský dohovor, ale päť členských štátov ho ešte neratifikovalo; keďže EÚ pristúpila k dohovoru v roku 2023, pokiaľ ide o záležitosti, ktoré patria do jej výlučných právomocí;

F. keďže obchodovanie s ľuďmi je jedným z najzreteľnejších porušení základných ľudských práv a ľudskej dôstojnosti a je čoraz častejším prvkom organizovanej trestnej činnosti, ktorá sa týka najmä žien, maloletých a detí a ktorej účelom je najmä sexuálne vykorisťovanie, ktoré sa často zameriava na zraniteľné ženy, a to prostredníctvom nepravdivých sľubov, len aby boli neskôr nútené k sexuálnemu vykorisťovaniu a vystavené neľudským životným podmienkam; keďže obchodovanie s ľuďmi je jednou z foriem moderného otroctva; keďže treba účinne riešiť dopyt, ktorý podporuje všetky formy vykorisťovania súvisiace s obchodovaním s ľuďmi; keďže existuje silná väzba medzi obchodovaním s ľuďmi a sexuálnym vykorisťovaním;

G. keďže prístupy k prostitúcii sa v jednotlivých členských štátoch líšia, od kriminalizácie poskytovateľa alebo používateľa až po legalizáciu; keďže ženy vykonávajúce prostitúciu čelia v priemere závažnejšiemu porušovaniu ľudských práv, násiliu a vykorisťovaniu ako iné ženy vrátane vysokej miery rodovo motivovaného, psychického, fyzického a sexuálneho násilia; keďže vstup do prostitúcie a zotrvanie pri nej ovplyvňuje mnoho faktorov vrátane chudoby vyplývajúcej zo sociálnej nespravodlivosti a vylúčenia, nerovností, obmedzeného zamestnania

---

53 Prieskum Eurostatu o rodovo motivovanom násilí, 2024.

a prierezovej diskriminácie; keďže by sa mali vykonávať politiky na podporu ľudí, ktorí chcú s prostitúciou skončiť;

H. keďže sexuálne a reprodukčné práva sú chránené ako ľudské práva v medzinárodnom a európskom práve v oblasti ľudských práv, napríklad v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a Medzinárodnom pakte o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, Dohovore o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a Európskom dohovore o ľudských právach, a predstavujú základný prvok komplexného poskytovania zdravotnej starostlivosti; keďže Európsky parlament vo svojom uznesení z 11. apríla 2024 vyzval na začlenenie SRZP vrátane práva na umelé prerušenie tehotenstva do Charty základných práv EÚ; keďže SRZP[54] majú zásadný význam pre kvalitný život a posilnenie postavenia jednotlivcov a zahŕňajú prístup k antikoncepčným službám a informáciám, bezpečnej a legálnej starostlivosti pri umelom prerušení tehotenstva a k vedecky podloženým a presným informáciám, liečbe neplodnosti, komplexnej a veku primeranej sexuálnej a vzťahovej výchove a ku kvalitnej pôrodníckej a gynekologickej starostlivosti; keďže napriek určitému pokroku sú tieto služby a informácie v niektorých členských štátoch naďalej často nedostupné a tradične sa považujú za problémy žien, čo tento pokrok oslabuje a udržiava rodové nerovnosti; keďže aktívne zapojenie mužov do SRZP môže pomôcť spochybniť škodlivé rodové normy, presadzovať spoločnú zodpovednosť pri plánovaní rodiny a podporovať práva a blaho žien;

I. keďže zdravotné práva, najmä práva na sexuálne a reprodukčné zdravie, sú základnými právami a mali by sa posilňovať a nemožno ich žiadnym spôsobom oslabovať ani odstrániť; keďže porušovanie sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv vrátane odopierania služieb bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva a všetkých foriem pôrodníckeho a gynekologického násilia predstavuje rodovo motivované násilie a porušuje základné ľudské práva; napriek tomu viac ako 20 miliónov žien v EÚ naďalej nemá prístup k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva a k SRZP; keďže niektoré členské štáty majú stále veľmi reštriktívne právne predpisy zakazujúce umelé prerušenie tehotenstva s výnimkou prísne vymedzených okolností alebo majú praktické prekážky v prístupe k nemu, čo vedie k tomu, že ženy musia vyhľadávať tajné umelé prerušenie tehotenstva, cestovať do iných krajín alebo donosiť dieťa proti svojej vôli, čo je porušením ľudských práv a formou rodovo motivovaného násilia, ktoré má vplyv na práva žien a dievčat na

---

54 Podľa definície Guttmacher-Lancetovej komisie, *Accelerate Progress: Sexual and Reproductive Health and Rights for All — Executive Summary* (Urýchlenie pokroku: sexuálne a reprodukčné zdravie a práva pre všetkých – zhrnutie), https://www.guttmacher.org/guttmacher-lancet-commission/accelerate-progress-executive-summary.

život, telesnú a duševnú integritu a bezpečnosť, rovnosť, nediskrimináciu a zdravie a spôsobuje im neprimeranú ekonomickú a duševnú záťaž; keďže európska iniciatíva občanov s názvom My Voice, My Choice (Môj hlas, moja voľba), ktorá získala viac ako 1,2 milióna podpisov, vyzýva EÚ, aby zabezpečila prístup k bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva pre všetkých a zároveň rešpektovala rozdelenie právomocí podľa zmlúv, a žiada, aby EÚ prijala právne predpisy na vytvorenie finančného mechanizmu, ktorý členským štátom, ktoré sa do tejto politiky dobrovoľne zapoja, pomôže zabezpečiť bezpečnú starostlivosť pri umelom prerušení tehotenstva pre všetkých, ktorí k nej nemajú prístup; keďže v nových štúdiách o pôrodníckom násilí sa zistilo, že 21 % až 81 % rodičiek, ktoré boli predmetom prieskumu, sa stretlo s jednou alebo viacerými formami pôrodníckeho násilia, a zo zistení vyplýva, že chýbajúci informovaný súhlas, starostlivosť bez súhlasu, verbálne a fyzické zneužívanie a nedostatočná komunikácia sú problémy, ktoré v členských štátoch pretrvávajú[55]; keďže Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) uvádza, že kvalitná pôrodnícka starostlivosť má zásadný význam pre zlepšenie zdravia matiek a novorodencov, obmedzenie zásahov a zlepšenie skúseností žien pri pôrode[56];

J. keďže podľa najnovšieho celoúnijného prieskumu[57] sa 31 % žien vo veku 18 – 74 rokov v dospelosti stretlo s fyzickým (vrátane hrozieb) alebo sexuálnym násilím a 20 % žien s fyzickým (vrátane hrozieb) alebo sexuálnym násilím spáchaným inou osobou ako partnerom a z oficiálnych správ 17 členských štátov vyplýva, že v roku 2022 788 žien zabil ich intímny partner alebo rodinný príslušník[58]; keďže z údajov vyplýva, že u 57 % obetí rodovo motivovaného násilia malo násilie zdravotné následky, od fyzických zranení až po dlhodobú

---

55 Quattrocchi, P., *Obstetric violence in the European Union* (Pôrodné násilie v Európskej únii), Európska komisia, 2024, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/74238fad-0b63-11ef-a251-01aa75ed71a1/language-en.

56 WHO, *Midwifery education and care* (Vzdelávanie a starostlivosť pôrodných asistentiek), https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/maternal-health/midwifery.

57 Prieskum Eurostatu z 25. novembra 2024 „Každá tretia žena v EÚ zažila rodovo motivované násilie“, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241125-3.

58 Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, *Gender Equality Index 2024: Tackling violence against women, tackling gender inequalities* (Index rodovej rovnosti 2024: Boj proti násiliu páchanému na ženách, boj proti rodovým nerovnostiam), 2025, https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-tackling-violence-against-women-tackling-gender-inequalities?language_content_entity=en.

psychickú traumu[59], zatiaľ čo 31 % obetí rodovo motivovaného násilia nikdy nikomu o svojej skúsenosti nepovedalo; keďže systémy podpory pre obete rodovo motivovaného násilia v EÚ sú naďalej nedostatočné a z výskumu vyplýva, že len sedem členských štátov poskytuje ženám dostatok poradenských centier, zatiaľ čo existujúce útulky sú hlboko pod odporúčanou úrovňou podľa Istanbulského dohovoru[60]; keďže z ďalšieho výskumu uskutočneného v členských štátoch vyplýva, že rodovo motivované násilie na verejných priestranstvách a v hromadnej doprave je veľmi závažným problémom a že bezpečnostné opatrenia a podpora obetí sú naďalej nedostatočné;

K. keďže počet zaznamenaných trestných činov súvisiacich so sexuálnymi útokmi a znásilnením sa v rokoch 2019 až 2022 zvýšil a z údajov vyplýva, že v roku 2022 došlo v EÚ k 25 % nárastu zdokumentovaných prípadov sexuálnych útokov na ženy a v porovnaní s rokom 2019 došlo k nárastu prípadov znásilnenia o 40 %[61]; keďže podľa agentúry FRA sa až 55 % žien v Európskej únii stretlo so sexuálnym obťažovaním vo verejnej doprave a existuje množstvo správ o sexuálnych útokoch, ku ktorým došlo v rôznych druhoch dopravy, napríklad zo strany vodičov platforiem poskytujúcich jazdu na zavolanie a taxikárov; keďže všetky tieto údaje ukazujú, že ženy nie sú v bezpečí doma, v práci ani vo verejnej sfére a je naliehavo potrebné konať; keďže zhromažďovanie jednotných a porovnateľných údajov rozčlenených podľa pohlavia, ktoré poskytuje inštitút EIGE, je nevyhnutné na budovanie komplexných politík v oblasti rodovej rovnosti; keďže smernica o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu neobsahuje harmonizované vymedzenie trestného činu znásilnenia na základe chýbajúceho súhlasu; keďže s cieľom pripraviť pôdu pre právne predpisy obsahujúce takéto vymedzenie je dôležité rozšíriť zoznam oblastí trestnej činnosti podľa článku 83 ods. 1 ZFEÚ o rodovo

---

59 Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, *Gender Equality Index 2024: Tackling violence against women, tackling gender inequalities* (Index rodovej rovnosti 2024: Boj proti násiliu páchanému na ženách, boj proti rodovým nerovnostiam), 2025, https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-tackling-violence-against-women-tackling-gender-inequalities?language_content_entity=en.

60 Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, *Introducing the latest Gender Equality Index thematic focus: a vital reminder to end violence against women* (Zavedenie najnovšieho tematického zamerania indexu rodovej rovnosti: životne dôležitá pripomienka k ukončeniu násilia páchaného na ženách), 2025, https://eige.europa.eu/newsroom/news/introducing-latest-gender-equality-index-thematic-focus-vital-reminder-end-violence-against-women?language_content_entity=en.

61 EIGE (2025), *Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU* (Faktor vplyvu: hodnotenie míľnikov a príležitostí v oblasti rodovej rovnosti v EÚ), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

motivované násilie, pretože spĺňa kritériá špecifikované v tomto článku;

L. keďže kybernetické násilie páchané na ženách na základe pohlavia zahŕňa celý rad rôznych foriem násilia z dôvodu pohlavia alebo kombinácie rodových a iných faktorov a pácha sa prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT) a šírenia umelej inteligencie; keďže určité formy kybernetického násilia neúmerne postihujú ženy a dievčatá, majú závažnejšie podoby, ako aj osobitné a negatívne dôsledky a viac paralyzujúce účinky na ženy a dievčatá, akými sú ich umlčanie, cenzúra a odcudzenie, a môžu viesť k tomu, že sa ženy a dievčatá začnú vyhýbať verejnej sfére; keďže čoraz častejšie a všadeprítomné kybernetické násilie postihuje ženy v EÚ na každodennej báze a podľa agentúry FRA sú ženy aj naďalej hlavným terčom určitých foriem kybernetického násilia, ako sú trestné činy z nenávisti a nenávistné prejavy na internete[62], ako aj rodovo motivované dezinformácie, zatiaľ čo političky, novinárky, blogerky, umelkyne, aktivistky, obhajkyne ľudských práv a iné verejne exponované ženy, ako aj LGBTIQ+ osoby čelia vyššej miere násilia a zneužívania v online svete[63], čo výrazne ovplyvňuje účasť žien na verejnom živote a ich zastupovanie a predstavuje hrozbu pre demokraciu; keďže sexuálne zneužívanie a vykorisťovanie detí má silnú rodovú zložku, ktorá neúmerne postihuje dievčatá online, a preto sa považuje za formu rodovo motivovaného násilia;

M. keďže každý v EÚ má právo na prístup k najprísnejším normám fyzického a duševného zdravia a podporným službám, právo na včasný, cenovo dostupný a vysokokvalitný prístup k preventívnej a diagnostickej zdravotnej starostlivosti a právo využívať lekársku starostlivosť vrátane SRZP; keďže EÚ má povinnosť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia vo všetkých politikách a činnostiach Únie[64] bez diskriminácie na základe pohlavia, sexuálnej orientácie, rodovej identity, rodového vyjadrenia, pohlavných znakov alebo z akéhokoľvek iného dôvodu;

N. keďže LGBTIQ+ ľudia v celej Európe naďalej čelia diskriminácii pri prístupe k zdravotníckym službám, pričom 16 % respondentov v prieskume uviedlo, že sa cítili diskriminovaní zo strany

---

62 EIGE, *Combating cyber violence against women and girls: Developing an EU measurement framework*, (Boj proti kybernetickému násiliu páchanému na ženách a dievčatách: rozvoj rámca EÚ pre meranie), 2025, https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/combating-cyber-violence-against-women-and-girls-developing-eu-measurement-framework.

63 Generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby, *Cyberviolence against women in the EU* (Kybernetické násilie páchané na ženách v EÚ), Európsky parlament, 2024, https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)767146.

64 Charta základných práv EÚ, článok 35.

zdravotníckeho personálu alebo pracovníkov sociálnych služieb pre svoju identitu, a transrodoví ľudia uviedli obzvlášť vysokú mieru transfóbneho a neúctivého správania zdravotníckeho personálu voči nim; keďže každý má právo na telesnú autonómiu a integritu a nemal by byť vystavený napríklad násilnej sterilizácii či medikalizácii, ktoré porušujú normy v oblasti ľudských práv; keďže ženy čelia viacerým výzvam, ktoré negatívne ovplyvňujú ich životnú pohodu, vrátane oneskorených diagnóz, predsudkov voči ich bolesti, rozdielov vo výskume, obmedzeného prístupu a prekážok a problémov pri prístupe k základným službám, najmä u žien so zdravotným postihnutím, žien vo vidieckych oblastiach, migrantiek[65] a iných žien, ktoré čelia prierezovej diskriminácii a sú v zraniteľných situáciách; keďže u mužov je menej pravdepodobné, že vyhľadajú lekársku pomoc, pretože si vo všeobecnosti menej uvedomujú príznaky alebo majú tendenciu ich zľahčovať a často neoznamujú príznaky choroby alebo ochorenia[66]; keďže všetky členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, sú viazané jeho záväzkami vrátane prístupu k službám zdravotnej starostlivosti; keďže zabezpečenie spravodlivého prístupu k službám zdravotnej starostlivosti je nevyhnutné na ochranu verejného zdravia, podporu sociálneho začlenenia a znižovanie nerovností; keďže je naliehavo potrebné uskutočniť ďalší výskum a prijať opatrenia na riešenie pretrvávajúcich rodových rozdielov v oblasti zdravia;

O. keďže u žien je v porovnaní s mužmi väčšia pravdepodobnosť, že pocítia duševné poruchy, ako je depresia, úzkosť a osamelosť v starobe, čo môže prispieť k problémom duševného zdravia; keďže napríklad v roku 2019 nahlásil v EÚ chronickú depresiu vyšší podiel žien (8,7 %) ako mužov (5,5 %) vo veku 15 rokov a viac[67]; keďže štyri z piatich osôb, ktorým bolo diagnostikované autoimunitné ochorenie, sú ženy; keďže kardiovaskulárne ochorenia (KVO) sú naďalej hlavnou príčinou úmrtí na celom svete, pričom u žien je vyššia miera úmrtnosti a majú horšie výsledky po náhlych udalostiach, a tieto ochorenia predstavujú 37 % všetkých úmrtí žien v porovnaní s 31 % u mužov; keďže ženy s KVO sú neustále nedostatočne diagnostikované, nedostatočne liečené a nedostatočne zastúpené v klinickom skúšaní, čo vedie k ďalším a hlbším nerovnostiam v oblasti verejného zdravia;

---

65 EIGE (2025), *Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU* (Faktor vplyvu: hodnotenie míľnikov a príležitostí v oblasti rodovej rovnosti v EÚ), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

66 EIGE, *Health* (Zdravie), 2017, https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/health?language_content_entity=en.

67 Generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby, *Mental health in the EU* (Duševné zdravie v EÚ), 2023, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/751416/EPRS_BRI(2023)751416_EN.pdf.

P. keďže ženy v celej svojej rozmanitosti sú v dôsledku štrukturálnych a kultúrnych faktorov neustále znevýhodňované a neúmerne ich postihujú rôzne výzvy, napríklad dôsledky krízy zapríčinenej rastom životných nákladov, keďže zvyčajne patria medzi najchudobnejších obyvateľov a predstavujú 70 % z 1,3 miliardy ľudí žijúcich v podmienkach chudoby, alebo úsporných politík, ktoré neúmerne postihujú ženy, najmä ženy z rasizovaného a nízkopríjmového prostredia; keďže chudoba sa v celej EÚ zväčšuje a sú to práve ženy, ktoré sú platené pod hranicou životného minima, v dôsledku čoho mnohé z nich nie sú schopné zabezpečiť seba a svoje rodiny, a to najmä v prípade transrodových žien, u ktorých je takmer trikrát vyššia pravdepodobnosť, že budú nezamestnané; keďže takmer každá tretia žena narodená mimo EÚ pracuje v EÚ na neistých pracovných miestach; keďže 18 % migrantiek hrozí chudoba; keďže vo väčšine krajín EÚ sú povolenia na dlhodobý pobyt a pracovné povolenia často dostupnejšie pre tých, ktorí sa považujú za vysokokvalifikovaných a dobre platených pracovníkov, zatiaľ čo osoby zaradené do odvetví vyžadujúcich „strednú a nízku kvalifikáciu“ môžu byť ohrozené vykorisťovaním a neistou prácou v podhodnotených odvetviach; keďže výzvy vlastné pre niektoré odvetvia znevýhodňujú ženy, napríklad poľnohospodárky, ktoré čelia rodovo špecifickým prekážkam, ako je nedostatočný prístup k pôde, ťažkosti s financovaním odbornej prípravy a vzdelávania v poľnohospodárstve a rovnaké zaobchádzanie; keďže chudoba a sociálne vylúčenie majú štrukturálne príčiny, ktoré treba odstrániť a napraviť, najmä prostredníctvom politík v oblasti zamestnanosti, bývania, mobility a prístupu k verejným službám;

Q. keďže rozdiely na trhu práce, rozdiely v zamestnanosti žien a mužov v jednotlivých odvetviach a regiónoch vrátane najvzdialenejších regiónov a chýbajúce spravodlivé pracovné podmienky a bezpečnosť pracovníčok v celej EÚ naďalej pretrvávajú a existujúce rozdiely v odmeňovaní žien a mužov sú do veľkej miery dôsledkom systematického podhodnocovania práce vykonávanej v odvetviach, v ktorých prevládajú ženy a do ktorých sa zapája približne len 20 % mužov, ako je starostlivosť, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť; keďže preto treba riešiť otázku rovnakej odmeny za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty, aby sa odstránili rozdiely v odmeňovaní žien a mužov; keďže z hľadiska rodovej rovnosti je nevyhnutné vzdelávanie, najmä terciárne vzdelávanie, odborná príprava a sociálna ochrana, a to predovšetkým pre ženy staršie ako 55 rokov a ženy žijúce vo vidieckych, vzdialených alebo vyľudnených oblastiach, ktoré čelia osobitným a zložitým prekážkam; keďže vzdelávanie je nevyhnutné aj na to, aby sa každý mohol prispôsobiť zmenám na trhu práce a mal prístup ku kvalitným pracovným príležitostiam;

R. keďže v roku 2023 bol rozdiel v odmeňovaní žien a mužov v Európskej únii 13 %[68] a v roku 2025 zarábajú ženy v EÚ v priemere o 15 % menej za hodinu ako muži; keďže situácia je horšia v niektorých regiónoch, napríklad vo vidieckych oblastiach, a v niektorých odvetviach, napríklad v sektore zdravotnej starostlivosti, kde rozdiel dosahuje 24 %[69], čo vedie k veľkým rozdielom v platbách dôchodku a prispieva k rozdielnym príjmom v starobe, následkom čoho poberajú ženy v EÚ dôchodky, ktoré sú v priemere o 26,1 % nižšie; keďže právo na rovnakú odmenu za rovnakú prácu alebo rovnocennú prácu nie je zaručené a je potrebné riešiť hlavnú príčinu tejto diskriminácie, či už používaním nástrojov na lepšie stanovenie a porovnanie hodnoty práce, ochranou a posilnením pracovných práv alebo posilnením kolektívneho vyjednávania v relevantných prípadoch; keďže budovanie inkluzívneho hospodárstva a riešenie rodových rozdielov by mohlo výrazne zvýšiť HDP Únie na obyvateľa zo 6,1 % na 9,6 % do roku 2050[70];

S. keďže ženy a dievčatá sú aj naďalej nedostatočne zastúpené v oblasti vzdelávania a zamestnanosti, najmä v odboroch STEM, digitálnej oblasti a v umelej inteligencii, pričom len jedna zo šiestich špecialistov na IKT a jedna z troch absolventov v odboroch STEM je žena[71]; keďže muži predstavujú viac ako 80 % odborníkov v odboroch STEM a v sektore IKT[72] a len 41 % pracovných miest vo vede a inžinierstve v Únii vykonávajú ženy; keďže napriek tomu, že počet mladých žien, ktoré vyštudovali odbory IKT a STEM, sa zvyšuje, rozdiely v zamestnanosti žien a mužov a rozdiely v ich odmeňovaní sú naďalej značné, najmä pokiaľ ide o startupy; keďže v roku 2018 tvorili ženy na celom svete len 22 % odborníkov v oblasti umelej inteligencie, čo je problém, ktorý len zachováva a upevňuje

---

68 EIGE (2025), *Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU* (Faktor vplyvu: hodnotenie míľnikov a príležitostí v oblasti rodovej rovnosti v EÚ), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

69 WHO, *The gender pay gap in the health and care a global analysis in the time of COVID-19* (Rozdiel v odmeňovaní žien a mužov v odvetví zdravotnej a inej starostlivosti: globálna analýza v čase pandémie COVID-19), 2022, https://www.who.int/publications/i/item/9789240052895.

70 EIGE, *Economic Benefits of Gender Equality in the European Union Overall economic impacts of gender equality* (Hospodárske prínosy rodovej rovnosti v Európskej únii: celkové hospodárske vplyvy rodovej rovnosti), https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/economic_benefits_of_gender_equality_in_the_european_union._overall_economic_impacts_of_gender_equality.pdf.

71 EIGE, *Study and work in the EU: set apart by gender* (Štúdium a práca v EÚ: oddelené podľa pohlavia), 2018.

72 Európska komisia, Správa o rodovej rovnosti v EÚ za rok 2025, 2025.

stereotypy a predsudky[73]; keďže tento nesúlad nielenže predstavuje premárnenú príležitosť pre technologický pokrok, hospodársky rast, inovácie a odolnosť EÚ, ale obmedzuje aj účasť a kariéru žien na budúcich trhoch práce; keďže rastúci dopyt po zručnostiach v oblasti STEM v digitálnych, čistých a obehových odvetviach, ako aj v leteckom a kozmickom, obrannom a tradičnom priemysle si vyžaduje posilnenie kvalifikovaných talentovaných žien; keďže EÚ čelí mnohým výzvam, ktoré majú dosah na jej konkurencieschopnosť, a to zdôrazňuje potrebu intenzívnejšej hospodárskej aktivity, do ktorej sa zapájajú všetci; keďže prístup žien v celej ich rozmanitosti k všetkým odvetviam vrátane IKT a finančného sektora je kľúčový pre konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva; keďže rodová rovnosť je hnacou silou hospodárskeho rastu, inovácií a sociálnej súdržnosti;

T. keďže vznikajúce digitálne technológie vrátane umelej inteligencie, podvodov vytvorených umelou inteligenciou, vytvárania a šírenia deepfake obsahu alebo nástrojov na vytváranie nahých snímok a kyberšikany sú čoraz bežnejšie a sú rizikovým faktorom rodovej rovnosti a mohli by udržiavať a prehlbovať existujúce vzory rodovej nerovnosti, diskriminácie a násilia páchaného na ženách a dievčatách; keďže rodové predsudky sú zakotvené v technológiách vrátane systémov umelej inteligencie a existujúce obchodné modely dominantných online platforiem, ktoré sú založené na mikrocielenej reklame, zohrávajú úlohu pri šírení a posilňovaní nenávistných prejavov a rôznych foriem kybernetického násilia; keďže kanály sociálnych médií a čoraz návykovejšia povaha ich algoritmov predstavujú rizikový faktor pre duševnú pohodu mladých dievčat a žien, a preto treba túto otázku riešiť z hľadiska rodu; keďže tieto technológie, ak sa vyvíjajú eticky a rodovo citlivým spôsobom a používajú sa primerane, môžu byť pre ženy a dievčatá príležitosťou;

U. keďže pokrytie spravodajských médií často nemá rodový rozmer a nespochybňuje rodové stereotypy; keďže ženy sú nedostatočne zastúpené v profesiách mediálneho sektora na všetkých úrovniach riadiacej štruktúry vrátane tvorby informácií, rozhodovacích procesov a vlastníctva médií; keďže Rada Európy uviedla, že „ženy predstavujú len približne štvrtinu osôb, ktoré bolo počuť, o ktorých bolo možné čítať alebo ktoré bolo vidieť v správach, a len zriedkavo sú zastúpené ako odborníčky[74]“; keďže z údajov zo 6. ročníka

---

73 Oznámenie Komisie z 9. marca 2021 s názvom Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob (COM(2021)0118).

74 Rada Európy, *Women in Media and artificial intelligence* (Ženy v médiách a umelá inteligencia), https://www.coe.int/en/web/genderequality/women-in-media-and-artificial-intelligence.

projektu globálneho monitorovania médií vyplynulo, že v roku 2020 len 2 % príbehov v Európe[75] jasne spochybnili rodové stereotypy[76];

V. keďže v celej EÚ neformálne aj formálne opatrovateľské povinnosti naďalej neúmerne vykonávajú ženy, čo prispieva k štrukturálnym rodovým nerovnostiam a podnecuje rodové rozdiely v oblasti starostlivosti tým, že obmedzuje schopnosť žien zúčastňovať sa na trhu práce, čo vedie k nižším zárobkom a dôchodkom a bráni ženám dosiahnuť ekonomickú nezávislosť za rovnakých podmienok ako muži a zároveň ich to vystavuje zdravotným rizikám súvisiacim so stresom[77]; keďže ženy, ktoré sa vrátia na trh práce po materskej dovolenke alebo po dlhších opatrovateľských povinnostiach, často čelia ťažkostiam pri opätovnom nástupe do zamestnania vrátane zastaranosti zručností, nižšieho zárobkového potenciálu, obmedzených možností kariérneho postupu a diskriminácie na pracovisku; keďže takéto prekážky prispievajú k rozdielom v zamestnanosti, odmeňovaní a dôchodkoch žien a mužov a nepriaznivo vplývajú na blaho detí a ostatných závislých osôb a musia sa riešiť prostredníctvom cielených politických intervencií a systémov podpory;

W. keďže takmer 30 % žien v EÚ pracuje na čiastočný úväzok; keďže u žien v EÚ je omnoho väčšia pravdepodobnosť toho, že sa budú musieť vzdať platenej práce kvôli starostlivosti o deti a/alebo iné závislé osoby, a nedostupnosť, príliš vysoké náklady a nedostatok kvalitnej infraštruktúry a služieb starostlivosti o deti, najmä vo verejnej sfére, sú naďalej významné prekážky rovnakej účasti žien na všetkých aspektoch života vrátane práce; keďže Medzinárodná organizácia práce zdôraznila nedostatok verejných a súkromných investícií do starostlivosti o deti a iných služieb formálnej starostlivosti a zdôrazňuje, že dlhodobé nerovnaké postoje k opatrovateľským činnostiam vo všeobecnosti spôsobujú hospodárske a sociálne náklady na opatrovateľstvo prevažne pre ženy; keďže neplatené opatrovateľské povinnosti znemožňujú, aby sa približne 7,7 milióna žien v EÚ zúčastňovalo na trhu práce, a existuje veľký nevyužitý

---

75 Zoznam zúčastnených krajín: Rakúsko, Belgicko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Cyprus, Dánsko, Anglicko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Gruzínsko, Grónsko, Island, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Malta, Moldavsko, Holandsko, Severné Írsko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Rusko, Škótsko, Srbsko, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Turecko a Wales.

76 EIGE (2025), *Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU* (Faktor vplyvu: hodnotenie míľnikov a príležitostí v oblasti rodovej rovnosti v EÚ), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxemburg.

77 EIGE, *Gender Equality Index 2019: Work-life balance* (Index rodovej rovnosti 2019: rovnováha medzi pracovným a súkromným životom), https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services.

potenciál na vyváženie sektora starostlivosti pre naše hospodárstva, ako zdôraznil inštitút EIGE, ktorý predpokladá, že miera zamestnanosti by sa mohla do roku 2050 zvýšiť na 80 %, ak sa dosiahne výrazné zlepšenie rodovej rovnosti[78]; keďže podľa európskeho prieskumu kvality života nadácie Eurofound 42 % nepracujúcich opatrovateľov je v kvartile najnižších príjmov (v porovnaní s 24 % neopatrovateľov), 59 % nepracujúcich opatrovateľov má ťažkosti vystačiť si s peniazmi (v porovnaní so 46 % neopatrovateľov) a 80 % objemu starostlivosti poskytujú neformálni opatrovatelia, najmä ženy vo veku 45 – 75 rokov, čo prispieva k rodovým nerovnostiam, pokiaľ ide o zamestnanosť a príjmy; keďže približne každý štvrtý platený opatrovateľský pracovník je migrant, čo je obzvlášť dôležité vzhľadom na to, že približne 9 z 10 platených opatrovateľov sú ženy;

X. keďže Výbor pre odstránenie diskriminácie žien (CEDAW) vydal v roku 2024 všeobecné odporúčanie č. 40 o rovnakom a inkluzívnom zastúpení žien v rozhodovacích systémoch a medzi piliere odporúčania zahrnul paritu 50:50 medzi ženami a mužmi v celej ich rozmanitosti, pokiaľ ide o rovnaký prístup k rozhodovacím systémom a rovnakú moc v rámci nich; keďže percentuálny podiel kresiel obsadených ženami v národných parlamentoch vzrástol z 11,3 % v roku 1995 na 27,2 % v roku 2025[79]; keďže v EÚ v roku 2025 zastávajú ženy len približne tretinu parlamentných kresiel[80]; keďže napriek mnohým politickým a legislatívnym iniciatívam čelia ženy štrukturálnym, kultúrnym a inštitucionálnym prekážkam a z výskumu vyplýva, že sú nedostatočne zastúpené na všetkých úrovniach hospodárskeho a politického rozhodovania na celom svete, a to aj na miestnej a regionálnej úrovni, a že dosiahnutie rodovej parity a zastúpenia v politickom živote, ako aj v podnikateľskom sektore, najmä v predstavenstvách, je vzdialenou perspektívou, ktorá si vyžaduje cielené opatrenia na všetkých úrovniach riadenia;

Y. keďže núdzová situácia v oblasti klímy a rodové nerovnosti sú vzájomne prepojené a klimatické krízy udržiavajú existujúce nerovnosti vrátane prístupu k vzdelávaniu a pracovným príležitostiam, prístupu k pôde a prírodným zdrojom a kontroly nad

---

78 https://commission.europa.eu/document/download/055fdbab-5786-425e-a072-652bf53d8fe4_en?filename=Gender%20Equality%20Report.pdffilename=Gender%20Equality%20Report.pdf.

79 Medziparlamentná únia, *Women in parliament 1995-2025* (Ženy v parlamente 1995 – 2025), 2025.

80 EIGE, *Gender Equality Index* (Index rodovej rovnosti), https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024/domain/power.

nimi a účasti na rozhodovacích fórach[81]; keďže škodlivé účinky zmeny klímy a degradácie ekosystémov neúmerne znášajú ženy a dievčatá, a najmä tie, ktoré sa nachádzajú v už marginalizovaných situáciách vrátane domorodých a iných komunít závislých od prírodných zdrojov;

Z. keďže Únia čelí viacerým krízam vrátane klimatických katastrof, ozbrojených konfliktov, pandémií a populizmu, ktorých účinky majú rodový rozmer; keďže ozbrojené konflikty neúmerne postihujú ženy a dievčatá aj tým, že zvyšujú používanie rodovo motivovaného násilia ako vojnovej zbrane[82], a viedli k celkovému zhoršeniu situácie v oblasti práv žien a majú nepriaznivé dôsledky pre plné uplatňovanie ľudských práv žien a dievčat na celom svete; keďže napriek tomu, že program zameraný na ženy, mier a bezpečnosť je ústredným prvkom súčasných globálnych výziev v oblasti mieru a bezpečnosti, ženy stále chýbajú v zahraničnej politike, obrane, bezpečnosti a pri budovaní mieru a nie sú vo vedúcich pozíciách, a to do veľkej miery, ktorá je neznáma, z dôvodu nedostatočného zberu údajov; keďže bolo vypracovaných niekoľko projektov s cieľom zhromaždiť komplexné údaje, ako je index #SHEcurity, ktoré môžu slúžiť ako osvedčené postupy a príklady na zber údajov na úrovni EÚ; keďže ženy sú naďalej nedostatočne zastúpené v mierových rokovaniach a v roku 2022 predstavovali len 16 % vyjednávačov v aktívnych mierových procesoch vedených alebo spoluvedených Organizáciou Spojených národov[83]; keďže zahrnutie rodového hľadiska do zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ znamená uznanie osobitných rodových rozmerov a dôsledkov globálnych javov, medzi ktoré patrí zmena klímy, migrácia, obchod a bezpečnosť, a boj proti nim, ako aj stavanie skúseností a potrieb žien a skupín, ktoré čelia viacerým a prierezovým formám diskriminácie a marginalizácii, do centra tvorby politiky; keďže akčný plán pre rodovú rovnosť (GAP) je ambicióznou stratégiou EÚ, ktorá má prispievať k plneniu cieľov udržateľného rozvoja, najmä cieľa udržateľného rozvoja č. 5, a urýchľovať pokrok v oblasti rodovej rovnosti; keďže posilnenie postavenia žien je prioritou všetkých vonkajších politík a činností EÚ a zohralo aktívnu úlohu aj

---

81 Rámcový dohovor Organizácie Spojených národov o zmene klímy, *Closing the Gap, Boosting Ambition: Investing in Women is Key to Climate Action* (Odstraňovanie rozdielov, väčšie ambície: investovanie do žien je v rámci opatrení v oblasti klímy kľúčové), 2024, https://unfccc.int/news/closing-the-gap-boosting-ambition-investing-in-women-is-key-to-climate-action.

82 Podľa správy OSN sa počet prípadov sexuálneho násilia súvisiaceho s konfliktom overených OSN v roku 2023 zvýšil o 50 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom (OSN Ženy, *Facts and figures: Women, peace, and security* (Fakty a čísla: Ženy, mier a bezpečnosť), 2025, https://www.unwomen.org/en/articles/facts-and-figures/facts-and-figures-women-peace-and-security).

83 Rada pre zahraničné vzťahy, *Women's Participation in Peace Processes* (Účasť žien na mierových procesoch), https://www.cfr.org/womens-participation-in-peace-processes/.

pri formovaní Agendy 2030; keďže súčasťou vonkajších politík EÚ je záväzok zabezpečiť, aby 85 % všetkých nových programov prispievalo k rodovej rovnosti a posilneniu postavenia žien; keďže takýto záväzok v súčasnosti chýba vo vnútorných politikách EÚ, a to aj na úrovni členských štátov, čo predstavuje riziko nerovnomerného pokroku smerom k rodovej rovnosti v EÚ;

AA. keďže diskriminácia na základe charakteristík uvedených v článku 21 Charty základných práv EÚ je zakázaná; keďže mnohé ženy, dievčatá a zraniteľné skupiny vrátane osôb so zdravotným postihnutím, osôb zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, osôb, ktoré sú rasizované, osôb s etnickým, menšinovým alebo migrantským pôvodom, LGBTIQ+ osôb, najmä transrodových a intersexuálnych žien, Rómov, ako aj osôb, ktoré zažívajú diskrimináciu na základe veku (mladších aj starších ľudí) (ďalej len „zoznam dôvodov zákazu diskriminácie), čelia v EÚ prelínajúcim sa nerovnostiam a diskriminácii; keďže ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím tvoria 29,2 % ženskej populácie v EÚ a čelia vylúčeniu a diskriminácii vo všetkých oblastiach života, ako aj vysokej miere rodovo motivovaného násilia; keďže ženy a LGBTIQ+ osoby, či už v tranzite alebo v prijímacích zariadeniach, sú často vystavené osobitným rodovo podmieneným rizikám vrátane násilia, nedostatočného prístupu k zdravotnej starostlivosti a právnej neistoty; keďže by sa to malo osobitne riešiť;

AB. keďže rodové nerovnosti sú zreteľnejšie v určitých odvetviach, ako je poľnohospodárstvo, finančné a spotrebiteľské služby[84], zdravotníctvo a starostlivosť[85], STEM[86], a v niektorých oblastiach, ako sú vidiecke regióny, ostrovy a najvzdialenejšie regióny; keďže ženy z týchto oblastí a odvetví, ktoré sa stretávajú s prierezovou diskrimináciou, čelia osobitným štrukturálnym prekážkam, ktoré im sťažujú účasť na trhu práce a prístup k zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu, bývaniu, digitálnej pripojiteľnosti a základným verejným službám a infraštruktúre, a v niektorých prípadoch k nim nemajú žiadny prístup; keďže k vyľudňovaniu dochádza vo vidieckych oblastiach, a

---

84 Svetové ekonomické fórum, *Global Gender Gap Report 2023* (Správa o globálnych rodových rozdieloch za rok 2023), https://www.weforum.org/publications/global-gender-gap-report-2023/.

85 Svetová zdravotnícka organizácia, *Women in the health and care sector earn 24 percent less than men* (Ženy zarábajú v sektore zdravotníctva a starostlivosti o 24 % menej ako muži), 2022, https://www.who.int/news/item/13-07-2022-women-in-the-health-and-care-sector-earn-24-percent-less-than-men.

86 Evagorou, M., Puig, B., Bayram, D. a Janeckova, H. (2024) *Addressing the gender gap in STEM education across educational levels – Analytical report* (Riešenie rodových rozdielov na všetkých úrovniach vzdelávania v odboroch STEM – analytická správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2766/260477.

to aj v najvzdialenejších regiónoch, pričom mladí ľudia, najmä dievčatá a ženy[87], čoraz viac opúšťajú svoje domovy, čím sa oslabuje ich právo zostať v týchto oblastiach; keďže na riešenie pretrvávajúcich rodových rozdielov predovšetkým v uvedených odvetviach a regiónoch a na zabezpečenie toho, aby sa pri vykonávaní stratégie rodovej rovnosti na ženy a dievčatá nezabudlo, je potrebný cielený a prierezový prístup;

AC. keďže všetky členské štáty sú povinné konať v najlepšom záujme detí tým, že chránia ich právo na rodinný život a zakazujú diskrimináciu na základe rodinného stavu rodičov, sexuálnej orientácie alebo metódy počatia; keďže približne dva milióny detí môžu naďalej čeliť právnej neistote pri cezhraničnom uznávaní rodín; keďže v roku 2022 Komisia navrhla nariadenie Rady[88] o rodičovstve a o zavedení európskeho osvedčenia o rodičovstve, o ktorom Rada ešte neprijala rozhodnutie;

AD. keďže v Pláne pre práva žien sa opätovne potvrdzuje pevný záväzok EÚ chrániť a presadzovať rodovú rovnosť a práva žien, pričom sa v ňom uvádzajú zásady a dlhodobá vízia pokroku, o ktorú sa bude opierať stratégia rodovej rovnosti na obdobie po roku 2025;

1. vyzýva Komisiu, aby predložila ambicióznu stratégiu pre rodovú rovnosť na roky 2026 – 2030, ktorá bude stavať na prvej stratégii pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 a zahŕňať konkrétne, merateľné, hmatateľné legislatívne a nelegislatívne opatrenia a ciele v kľúčových oblastiach uvedených ďalej;

Rodovo motivované násilie

2. vyzýva Komisiu, aby Rade predložila návrh na zahrnutie rodovo motivovaného násilia ako novej oblasti trestnej činnosti uvedenej v článku 83 ods. 1 ZFEÚ a aby bezodkladne odstránila všetky formy násilia páchaného na ženách a dievčatách vrátane systémového násilia, ktoré predstavuje jedno z najrozšírenejších porušovaní základných práv v EÚ;

3. vyzýva Komisiu, aby urýchlene zverejnila svoje odporúčanie týkajúce sa prevencie škodlivých praktík uplatňovaných voči ženám a dievčatám vrátane všetkých foriem pôrodníckeho a gynekologického násilia, zanedbania starostlivosti v lekárskom prostredí, núteného umelého prerušenia tehotenstva a násilnej sterilizácie, odmietnutia starostlivosti pri umelom prerušení tehotenstva a mrzačenia

---

87 Oznámenie Komisie z 30. júna 2021 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040.

88 Návrh Komisie na nariadenie Rady zo 7. decembra 2022 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní rozhodnutí a prijímaní verejných listín vo veciach rodičovstva a o zavedení európskeho osvedčenia o rodičovstve, (COM(2022)0695).

ženských a intersexuálnych pohlavných orgánov a aby zabezpečila, že bude dopĺňať smernicu (EÚ) 2024/1385;

4. vyzýva Komisiu, aby monitorovala a podporovala rýchlu transpozíciu smernice (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu;

5. naliehavo vyzýva Komisiu, aby uznala femicídu za odlišný a samostatný trestný čin, a zdôrazňuje, že chápanie femicídy ako „zabitia ženy alebo dievčaťa z dôvodu jej pohlavia“ je rozhodujúce pre pochopenie jej základných príčin spojených s rodovou diskrimináciou a nerovnováhou moci;

6. opätovne vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia pre členské štáty týkajúce sa vykonávania smernice (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu a o násilí vo všetkých oblastiach života vrátane jasných usmernení ku komplexnej a vekovo primeranej výchove v oblasti sexuality a vzťahov so zameraním na vzdelávanie o súhlase v súlade s medzinárodnými normami a aby venovala osobitnú pozornosť úplnému vykonávaniu a presadzovaniu všetkých článkov smernice, a najmä článku 35, ktorý sa zaoberá distribúciou vzdelávacích materiálov o súhlase a organizovaním kampaní alebo programov na zvyšovanie informovanosti s cieľom zvýšiť informovanosť o tom, že pohlavný styk bez súhlasu sa považuje za trestný čin;

7. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zdôraznila, že prvok podávania správ v smernici (EÚ) 2024/1385 je dôležitý, aby smernica účinne fungovala pri predchádzaní a odstraňovaní takéhoto násilia páchaného na ženách a dievčatách; vyzýva Komisiu, aby uprednostnila predchádzanie rodovo motivovanému násiliu tak online, ako aj offline, pričom zdôrazňuje význam primeraných, cielených a včasných preventívnych opatrení prostredníctvom vzdelávania, digitálnej gramotnosti, odbornej prípravy odborníkov a kampaní na zvyšovanie informovanosti ako kľúčového prvku v boji proti násiliu páchanému na ženách a dievčatách v súlade s ustanoveniami súvisiacich právnych predpisov EÚ;

8. vyzýva Komisiu, aby riešila osobitné potreby obetí rodovo motivovaného násilia, okrem iného aj prostredníctvom psychosociálnej podpory, bývania pre obete, programov celoživotného vzdelávania a starostlivosti o deti, a vyzýva na riadnu ochranu obetí a preživších, a to zabezpečením a zvýšením dlhodobých verejných investícií a zaručením účinných reakcií, ktoré by mali byť štrukturálne, prierezové a zamerané na obete a mali by riešiť základné sociálne, hospodárske a kultúrne príčiny rodovo motivovaného násilia;

9. vyzýva Komisiu, aby naliehala na členské štáty, ktoré ešte neratifikovali Istanbulský dohovor, aby ho ratifikovali a urýchlili

tento proces; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, monitorovala a podporovala proces vykonávania;

10. zdôrazňuje, že marginalizované skupiny čelia zvýšenému riziku násilia a že prelínajúce sa formy diskriminácie posilňujú účinky rodovo motivovaného násilia a opakovanej viktimizácie; vyzýva preto Komisiu, aby vypracovala a v spolupráci s členskými štátmi zaviedla povinnú a komplexnú odbornú prípravu pre všetkých odborníkov v oblasti práva vrátane sudcov a prokurátorov o otázkach týkajúcich sa rodovo motivovaného násilia, prierezovosti a podpory obetí s cieľom zabezpečiť, aby boli odborníci v oblasti práva primerane vybavení na riešenie prípadov online aj offline, a to rodovo citlivým a prierezovým spôsobom, a aby zabezpečila, že obete nebudú počas súdnych konaní vystavené sekundárnej viktimizácii;

11. vyzýva Komisiu, aby predložila právne predpisy EÚ o kriminalizácii znásilnenia na základe chýbajúceho súhlasu vo všetkých členských štátoch; konštatuje, že 14 členských štátov naďalej vyžaduje na kriminalizáciu znásilnenia určitú formu násilia, alebo súhlas výslovne neuvádza; opakuje, že znásilnenie nie je len porušením základných práv žien, ich telesnej autonómie a integrity, ale aj formou sexuálneho zneužívania a vykorisťovania žien a dievčat, čo je podľa ZFEÚ trestný čin v EÚ[89]; vyzýva členské štáty, ktoré naďalej používajú definíciu znásilnenia založenú na predpoklade násilia, aby začali legislatívne zmeny s cieľom zosúladiť definíciu s najnovšími medzinárodnými normami a článkom 36 Istanbulského dohovoru;

12. zdôrazňuje právnu povinnosť Komisie a členských štátov chrániť práva žien a ich fyzickú integritu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila rýchlu a úplnú transpozíciu revidovanej smernice o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, v ktorej sa stanovujú prísnejšie pravidlá a poskytujú silnejšie nástroje na boj proti obchodovaniu s ľuďmi vrátane nových foriem sexuálneho vykorisťovania a proti organizovaným zločineckým skupinám, napríklad prostredníctvom lepšej cezhraničnej komunikácie, a najmä ochrany práv príslušníčok menšín a migrantiek; zdôrazňuje, že zníženie dopytu je kľúčovým nástrojom prevencie a obmedzenia obchodovania s ľuďmi, keďže jeho cieľom sú finančné stimuly; okrem toho naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali úsilie o záchranu a rehabilitáciu obetí;

13. zdôrazňuje, že prístup spoločnosti k prostitúcii ovplyvňuje jej chápanie rodovej rovnosti a práv žien a vysiela posolstvá a normy; vyzýva Komisiu, aby motivovala a podporovala úsilie členských štátov o prijatie opatrení v oblasti prevencie, dekriminalizácie osôb, a najmä žien, vykonávajúcich prostitúciu, znižovania dopytu, trestania klientov, destigmatizácie a odstraňovania stereotypov, a o zabezpečenie dostatočného financovania, ľahko dostupných, kvalitných programov na vymanenie sa z prostitúcie pre tých, ktorí o

---

89 Článok 83 ZFEÚ.

to majú záujem; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že osoby vykonávajúce prostitúciu budú aktívne zapojené do tvorby politík týkajúcich sa ich práv; vyzýva Komisiu na podporu tohto úsilia;

14. odsudzuje prax náhradného materstva, ktorá zahŕňa reprodukčné vykorisťovanie a využívanie ženských tiel na finančný alebo iný zisk, najmä v prípade obzvlášť zraniteľných žien v tretích krajinách; vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na podporu ukončenia tohto javu;

15. vyzýva Komisiu, aby odporučila podporu EÚ pre štúdie o vzťahu medzi rodovo motivovaným násilím, partnerským násilím a rakovinou;

Komplexná rodovo responzívna zdravotná starostlivosť

16. zdôrazňuje, že zdravie je základné právo, a preto musia mať všetci prístup ku kvalitným, cenovo dostupným a prístupným službám zdravotnej starostlivosti, ktoré rešpektujú ich informovaný súhlas a telesnú autonómiu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila všeobecný prístup k rodovo responzívnej a kvalitnej zdravotnej starostlivosti zameranej na pacienta a výsledky v súlade s najvyššími normami pre ženy a dievčatá v celej ich rozmanitosti, najmä pre skupiny, ktoré čelia prierezovým formám diskriminácie, vrátane osôb so zdravotným postihnutím a zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, obetí rodovo motivovaného násilia, rasizovaných osôb a osôb s etnickým, menšinovým alebo migračným pôvodom, starších osôb, LGBTIQ+ osôb, najmä intersexuálnych žien, transrodových a nebinárnych osôb, žien vo vidieckych a vzdialených oblastiach a v najvzdialenejších regiónoch, tehotných žien a matiek, najmä osamelých matiek; zdôrazňuje, že je potrebné, aby bol zdravotnícky personál vyškolený v oblasti rodovo citlivých zdravotných otázok a aby vedel reagovať na rodovo motivované a sexuálne násilie;

17. vyzýva Komisiu, aby urýchlene riešila rodové rozdiely v oblasti zdravia, vrátane rodovo špecifických zdravotných potrieb a rizík vo všetkých fázach života, pričom by mala venovať osobitnú pozornosť chorobám, ktoré neúmerne postihujú ženy, riešiť rodové rozdiely a predsudky v medicínskom výskume, odbornej príprave a klinickom skúšaní a nabádať viac žien, aby sa venovali lekárskej kariére; vyzýva Komisiu, aby na riešenie týchto otázok predložila osobitný akčný plán a aby budúce iniciatívy v oblasti zdravia ďalej zamerala na koncepciu rodovej medicíny, ktorú zaviedla WHO[90];

18. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že nová stratégia pre rodovú rovnosť bude zahŕňať väčšie zameranie na rodovú rovnosť v oblasti verejného zdravia; vyzýva Komisiu, aby vychádzala z čoraz lepšieho pochopenia faktorov, ktoré ovplyvňujú výsledky liečby, a to

---

90 WHO, Gender and health (Rod a zdravie) (https://www.who.int/health-topics/gender#tab=tab_1).

podporou zhromažďovania väčšieho množstva a kvalitnejších rozčlenených údajov s cieľom identifikovať rozdiely v oblasti zdravia v podskupinách, ktoré by inak v rámci obyvateľstva nemuseli byť zjavné, navrhovaním zdravotníckych intervencií zameraných na podskupiny, v ktorých existujú rozdiely, a monitorovaním výsledkov v oblasti zdravia vo vysokorizikových populáciách; konštatuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať tehotným a dojčiacim ženám;

19. vyzýva Komisiu, aby riešila pretrvávajúce problémy v oblasti duševného zdravia, ktorým čelia ženy, dievčatá a marginalizované skupiny, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila univerzálny prístup k rodovo responzívnej starostlivosti o duševné zdravie a zvýšila investície do zdravotníckych zariadení vo vidieckych oblastiach a vypracovala adaptabilné riešenia, ako sú mobilné zdravotnícke kliniky;

20. vyzýva Komisiu, aby na úrovni EÚ riešila rozdiely, nerovnosti a prekážky prístupu žien v celej ich rozmanitosti k zdravotnej starostlivosti vrátane žien zo zraniteľných skupín;

21. vyzýva členské štáty EÚ, aby zabezpečili a zaručili prístup k základným službám zdravotnej starostlivosti a liekom, a vyzýva Komisiu, aby zvýšila investície do uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti v systémoch zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje, že odborná príprava všetkých lekárov a zdravotníckych pracovníkov by mala zahŕňať rodový prístup; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že nikto nebude vystavený škodlivej, invazívnej alebo nezvratnej liečbe proti svojej vôli, najmä nie ženy so zdravotným postihnutím, a aby stanovila, že všetky lekárske zákroky budú založené na osobnom, slobodnom a plne informovanom súhlase každého jednotlivca;

22. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vypracovala komplexnú stratégiu EÚ na riešenie vysoko špecifických zdravotných potrieb žien v každej fáze života a aby sa zaoberala faktormi, ktoré ovplyvňujú zdravie žien a dievčat, a to aj zahrnutím zdravia do európskeho semestra;

23. zdôrazňuje, že v záujme riešenia spoločných výziev v oblasti zdravotnej starostlivosti je dôležitá spolupráca a výmena najlepších postupov na európskej úrovni spolu s efektívnym využívaním súvisiacich fondov EÚ, a vyzýva Komisiu, aby posilnila spoluprácu medzi útvarmi, ktoré sa zaoberajú príslušnými politikami, s cieľom zabezpečiť systematické začleňovanie rodovej rovnosti do všetkých iniciatív súvisiacich so zdravím; vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty k tomu, aby zaviedli alebo rozšírili vnútroštátne systémy zdravotného poistenia, ktoré ponúkajú komplexnú a cenovo dostupnú starostlivosť, a aby ich v tom podporovala;

24. vyzýva Komisiu, aby rozvíjala rodovo citlivý prístup k zdravotnej starostlivosti a riešila osobitné problémy, v ktorých pretrvávajú problémy, ako sú duševné zdravie, rakovina, endometrióza alebo

zdravotná starostlivosť o matky; vyzýva Komisiu, aby vypracovala spoločné celoúnijné normy v oblasti predpôrodnej, pôrodnej a popôrodnej starostlivosti poskytovanej pôrodnými asistentkami a zdravotnej starostlivosti o novorodencov a matky s cieľom aktualizovať smernicu EÚ o pôrodnej asistencii[91] tak, aby bola v súlade s medzinárodnými normami, a umožniť zdravotníckym pracovníkom vymieňať si najlepšie postupy v tejto oblasti; vyzýva na vytvorenie rámca EÚ pre bezpečné používanie liekov počas tehotenstva a dojčenia;

25. vyzýva Komisiu, aby podporovala systémy zdravotnej starostlivosti pri vypracúvaní, vykonávaní a hodnotení stratégií prevencie chorôb zameraných na rodovú rovnosť, keďže prevencia môže zlepšiť kvalitu života žien a dievčat; preto naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaviedla opatrenia, ktoré budú jednak zamerané na prevenciu a jednak zvýšia informovanosť o práve na prístup k službám zdravotnej starostlivosti;

26. zdôrazňuje, že treba riešiť územné rozdiely pri prístupe k zdravotnej starostlivosti tým, že sa zabezpečí dostupnosť rodovo responzívnych služieb zdravotnej starostlivosti vo vidieckych, vzdialených a vyľudnených oblastiach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby investovali do mobilných zdravotníckych jednotiek, telemedicíny a odbornej prípravy, ako aj do nasadzovania zdravotníckych pracovníkov v regiónoch s nedostatkom služieb;

27. vyzýva Komisiu, aby vytvorila komplexný a záväzný rámec a zabezpečila úplný a rovnaký prístup k všetkým službám zdravotnej starostlivosti v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia pre všetkých v EÚ bez ohľadu na ich migračný alebo pobytový status; konštatuje, že tieto služby a práva zahŕňajú úctivú a kvalitnú pôrodnícku, gynekologickú, predpôrodnú, pôrodnú a popôrodnú starostlivosť poskytovanú pôrodnými asistentkami a starostlivosť o novorodencov, komplexné informácie a služby týkajúce sa plánovaného rodičovstva, starostlivosť pri zmene pohlavia a prístup k lekársky asistovanej reprodukcii a starostlivosti v oblasti plodnosti a liečbe neplodnosti, bezpečné a cenovo dostupné moderné metódy antikoncepcie podľa vlastného výberu a právo na bezpečné a legálne služby starostlivosti pri umelom prerušení tehotenstva (lekárske a chirurgické), vzdelávanie v oblasti sexuality a vzťahov primerané veku, prevenciu sexuálne prenosných infekcií, postexpozičnú profylaxiu, služby detekcie a liečby, keďže ide o neoddeliteľnú súčasť ľudských práv, bez ktorých nemožno dodržiavať právny štát; zdôrazňuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby tieto služby boli prístupné, cenovo dostupné a nediskriminačné; vyzýva Komisiu, aby

---

91 Smernica Rady 80/155/EHS z 21. januára 1980 o koordinácii ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa začatia a výkonu činností pôrodných asistentiek (Ú. v. ES L 33, 11.2.1980, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1980/155/oj).

akékoľvek porušenie sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv žien uznala ako formu rodovo motivovaného násilia;

28. zdôrazňuje, že akákoľvek stratégia v oblasti rovnosti by sa mala zaoberať všetkými formami rodovo motivovaného násilia vrátane porušovania sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv žien a zhoršovania situácie v tejto oblasti; opakuje, že prístup k zdravotnej starostlivosti a verejným službám, najmä prístup k starostlivosti v prípade umelého prerušenia tehotenstva a psychologickej podpore pre ženy, ktoré sa stali obeťami násilia, by sa mali považovať za prioritu; vyzýva Komisiu, aby uplatňovala sankcie v prípadoch zhoršenia situácie v oblasti práv žien vrátane obmedzenia ich sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, prístupu k zdravotnej starostlivosti pri umelom prerušení tehotenstva alebo sexuálnej výchovy, ktoré sa musia považovať za porušenia hodnôt EÚ a viesť k primeraným inštitucionálnym reakciám, medzi ktoré patria postupy v prípade nesplnenia povinnosti a finančné dôsledky; vyzýva Komisiu, aby vytvorila mechanizmus na monitorovanie a vyvodzovanie zodpovednosti s cieľom urýchlene riešiť akýkoľvek retrogresívny vývoj alebo hrozby v oblasti rodovej rovnosti a každé porušenie práv žien vrátane SRZP a práv LGBTIQ+ osôb v členských štátoch, a aby využívala existujúce mechanizmy na posudzovanie súladu so zásadou právneho štátu alebo základnými právami a zahŕňala do svojej výročnej správe o právnom štáte osobitný čiastkový pilier o rodovo motivovanom násilí; vyzýva Komisiu, aby povzbudzovala a zapájala mužov ako aktívnych spojencov do presadzovania SRZP s cieľom riešiť širší kontext narastajúceho odmietavého postoja mladých mužov voči mladým ženám a feminizmu;

29. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sexuálne a reprodukčné zdravie a práva vrátane práva na bezpečnú a legálnu starostlivosť pri umelom prerušení tehotenstva zaradili do Charty základných práv EÚ, ako sa stanovuje v uznesení Európskeho parlamentu z 11. apríla 2024;

30. Zdôrazňuje, že občania EÚ vo výraznej miere podporujú možnosť toho, aby každý v EÚ mal prístup k bezpečnej starostlivosti pri umelom prerušení tehotenstva bez ohľadu na to, kým je alebo odkiaľ pochádza, čo okrem iného odráža aj úspešná európska iniciatíva občanov (EIO) My Voice, My Choice (Môj hlas, moja voľba), v ktorej sa EÚ vyzýva, aby prijala právne predpisy, ktorými by sa vytvoril finančný mechanizmus na pomoc členským štátom, ktoré sa dobrovoľne hlásia k tejto politike s cieľom poskytovať bezpečnú zdravotnú starostlivosť pri umelom prerušení tehotenstva všetkým osobám, ktoré k nej prístup nemajú; naliehavo vyzýva Komisiu, aby urýchlene prijala opatrenia a vyhovela tejto požiadavke EIO a aby vytvorila mechanizmus finančnej solidarity medzi členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby ženy v EÚ mali prístup k starostlivosti pri umelom prerušení tehotenstva;

31. vyzýva Komisiu, aby vydala odporúčania pre členské štáty o tom, ako bojovať proti všetkým formám pôrodníckeho a gynekologického násilia, ktoré zahŕňa rôzne zanedbávajúce, ponižujúce, zneužívajúce alebo škodlivé praktiky, okrem iného aj tzv. husband stitch (extra steh po pôrode); vyzýva Komisiu, aby uľahčila výmeny medzi členskými štátmi o otázke pôrodníckeho a gynekologického násilia a aby poverila inštitút EIGE vypracovaním súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov na meranie výskytu a prejavov pôrodníckeho násilia a vyčlenila dostatočné zdroje na riešenie tohto problému;

32. vyzýva Komisiu, aby v rámci vykonávania smernice o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu vydala jasné usmernenia o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia obetiam sexuálneho násilia v súlade s medzinárodnými normami v oblasti verejného zdravia a ľudských práv vrátane noriem WHO týkajúcich sa klinického manažmentu znásilnenia;

33. uznáva, že plodnosť je kľúčovým aspektom zdravia žien, a zdôrazňuje potrebu aktívne riešiť mnohostranné faktory a výzvy týkajúce sa plodnosti, ako je nedostatočný prístup k zdravotnej starostlivosti a liečbe v oblasti plodnosti alebo nedostatok informácií a služieb podpory; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že informácie o zachovaní plodnosti budú prístupné pre všetkých;

Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien vo svete práce

34. vyzýva Komisiu, aby sledovala vykonávanie smernice o primeraných minimálnych mzdách[92] a smernice o transparentnosti odmeňovania[93] vrátane záruky prísnych požiadaviek na podávanie správ o odmeňovaní, účinného prístupu k súdnym prostriedkom nápravy pre obete diskriminácie v odmeňovaní a primeraných sankcií za nedodržiavanie smernice a transpozíciu smernice o zastúpení žien vo vrcholových orgánoch[94] a aby o tom Európskemu parlamentu podala správu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby monitorovala a zaručila riadne a včasné presadzovanie týchto smerníc, ktoré majú zásadný význam pre ženy na trhu práce a umožnia im požívať rovnaké práva a podmienky počas celej ich kariéry;

---

92 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022 o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).

93 Smernica (EÚ) 2023/970 (Ú. v. EÚ L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj).

94 Smernica (EÚ) 2022/2381 (Ú. v. EÚ L 315, 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

35. zdôrazňuje, že Európsky parlament bude rázne vystupovať proti akýmkoľvek pokusom o zrušenie alebo oslabenie smernice o transparentnosti odmeňovania;

36. naliehavo vyzýva Komisiu, aby aktívne podporovala vstup žien na trh práce a ich zotrvanie na ňom, prijala opatrenia na zníženie rozdielov v zamestnanosti, odmeňovaní a dôchodkoch žien a mužov a investovala do programov celoživotného vzdelávania pre ženy a dievčatá; vyzýva Komisiu, aby stanovila celoúnijné ciele zamerané na zvýšenie účasti žien na trhu práce; víta analýzu inštitútu EIGE týkajúcu sa hlavných prekážok zamestnanosti žien v Európe vrátane prekážok zamestnávania na plný úväzok, ktorá poskytuje členským štátom základ na riešenie štrukturálnych prekážok zamestnanosti žien; vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty k tomu, aby zabezpečili rovnaký prístup žien k práci, v ktorej sa dodržiavajú práva a za ktorú sa vypláca dôstojná mzda, a to aj prostredníctvom kolektívneho vyjednávania; vyzýva Komisiu, aby nabádala členské štáty, aby prijali prísne opatrenia na ukladanie sankcií podnikom, ktoré nerovnako pristupujú k mužom a ženám a nedodržiavajú predpisy v oblasti pracovného práva;

37. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili politiky a nástroje financovania na podporu žien, ktoré sa vracajú na trh práce po materskej dovolenke alebo dlhšej kariérnej prestávke na opatrovateľské účely; zdôrazňuje význam aktívnych opatrení trhu práce, prispôsobených programov rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností, personalizovaného pracovného poradenstva a vyzýva Komisiu, aby nabádala zamestnávateľov k tomu, aby ponúkali pružné, kvalitné pracovné príležitosti pre vracajúce sa ženy, a podporovala ich v tom; zdôrazňuje potrebu riešiť diskrimináciu žien na pracovisku, a to najmä žien, ktoré majú deti; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že proti diskriminácii z dôvodu tehotenstva a materstva sa bude bojovať prostredníctvom pružných pracovných podmienok, ktoré budú riadne navrhnuté a odkomunikované; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne navrhla právne predpisy o pravidlách telepráce a práve na odpojenie a zabezpečila, aby sa vykonali rodovo responzívnym spôsobom bez prehĺbenia už existujúcich rodových nerovností; vyzýva Komisiu, aby podporovala pracoviská zohľadňujúce rodové hľadisko s cieľom zabezpečiť, aby mali ženy s neprenosnými ochoreniami, chronickými ochoreniami, zdravotným postihnutím a s príznakmi menopauzy rovnaké práva a príležitosti, pokiaľ ide o prístup k pracovisku a zotrvanie na ňom;

38. vyzýva Komisiu, aby navrhla legislatívny rámec na boj proti rodovo motivovanému násiliu vo svete práce s cieľom zabezpečiť ochranu všetkých pracovníkov pred rodovo motivovaným násilím vrátane obťažovania, zastrašovania a akejkoľvek formy sexuálneho násilia na pracovisku; vyzýva členské štáty, ktoré ešte neratifikovali Dohovor MOP 190 o odstránení násilia a obťažovania vo svete práce, aby ho

ratifikovali a aby uznali právo na svet práce bez násilia a obťažovania vrátane rodovo motivovaného násilia;

39. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie o riešenie diskriminácie, ktorej čelia najzraniteľnejšie ženy, dievčatá a osoby, ktoré čelia prierezovej diskriminácii, ako sa uvádza v ustanovení o zákaze diskriminácie, a osoby postihnuté automatizáciou pracovných miest; opakuje, že tieto skupiny sa s väčšou pravdepodobnosťou stretnú s osobitnými alebo neprimeranými výzvami na trhu práce, ako sú vysoká miera nezamestnanosti, nízke mzdy a neisté pracovné miesta a ťažkosti s prístupom k ochrane práce, materskej dovolenke a sociálnemu zabezpečeniu; vyzýva Komisiu, aby podporovala programy zabezpečujúce rovnaké príležitosti vrátane prístupu k vedúcim a rozhodovacím funkciám pre všetkých, ktorí čelia diskriminácii a neistote na trhu práce; konštatuje, že by sa to malo dosiahnuť okrem iného zabezpečením vykonávania smernice o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní[95] vo všetkých členských štátoch, posilnením subjektov pre rovnaké zaobchádzanie, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2024/1499[96], a zabezpečením prístupu k minimálnym mzdám na rovnakom základe s ostatnými; zdôrazňuje, že treba vypracovať cielené stratégie zamestnávania a zvyšovania úrovne zručností pre ženy vo veku viac ako 55 rokov a ženy žijúce vo vidieckych alebo štrukturálne znevýhodnených regiónoch, ktoré čelia viacnásobným prekážkam; vyzýva Komisiu, aby podporila členské štáty pri navrhovaní inkluzívnych politík trhu práce, a to aj prostredníctvom nástrojov politiky súdržnosti a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+);

40. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že členské štáty pri reforme dôchodkových systémov a úprave veku odchodu do dôchodku zohľadnia rodový rozmer a vezmú do úvahy rozdiely medzi formami práce žien a mužov vrátane všetkých praktík neplateného zamestnávania so zreteľom na vyššie riziko prierezovej diskriminácie, ktorému čelia ženy na trhu práce; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby predložili komplexný plán riešenia rozdielov v dôchodkoch žien a

---

95 Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní (Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj).

96 Smernica Rady (EÚ) 2024/1499 zo 7. mája 2024 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod, rovnakého zaobchádzania s osobami v otázkach zamestnania a povolania bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu, rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi v otázkach sociálneho zabezpečenia a pri prístupe k tovaru a službám a pri ich poskytovaní a o zmene smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

mužov, a to aj zabezpečením primeranej podpory pri starostlivosti o deti a zmiernením tzv. trestu za materstvo, posilnením finančnej gramotnosti žien a zlepšením finančného poradenstva pre ženy, najmä s cieľom zmenšiť rozdiely v investíciách medzi ženami a mužmi;

41. vyzýva Komisiu, aby preskúmala smernicu 79/7/EHS o sociálnom zabezpečení[97] s cieľom zabezpečiť, aby umožňovala prijatie pozitívnych opatrení a prispievala k odstráneniu rozdielov v dôchodkoch žien a mužov;

42. zdôrazňuje, že ženy v súčasnosti tvoria len jednu tretinu podnikateľov v EÚ[98], a zároveň poukazuje na potrebu cielených opatrení na odstránenie rodových rozdielov v podnikaní;

43. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia pre členské štáty, súkromný sektor a občiansku spoločnosť a pomohla im tak stanoviť ciele a stratégie v oblasti rodovej rovnosti vrátane rovnakých príležitostí na výkon vedúcich pozícií v hospodárstve, a to aj pre podnikateľky, a odstrániť prekážky, ktoré ženám bránia pri zakladaní a vlastníctve podnikov, s cieľom zmenšiť rodové rozdiely v podnikaní; vyzýva Komisiu, aby členské štáty v tomto úsilí podporila a aby presadzovala rodovú rovnosť v prístupe k financovaniu a riešila pretrvávajúce rodové rozdiely v oblasti riadenia podnikov a inovácií;

44. opakuje, že rodové rozdiely v odvetví digitálnych technológií a umelej inteligencie nevyhnutne vedú k predpojatým algoritmom; vyzýva preto Komisiu, aby podporovala rodovú rovnosť v spoločnostiach, ktoré sa zaoberajú umelou inteligenciou a činnosťami súvisiacimi s IKT, a to aj prostredníctvom financovania projektov v digitálnom sektore, ktoré vedú ženy, a podpory minimálneho počtu výskumných pracovníčok, ktoré sa zúčastňujú na výzvach na predkladanie návrhov na financovanie výskumu v oblasti umelej inteligencie a IKT; vyzýva Komisiu, aby predložila cielené iniciatívy na podporu žien v odboroch vedy, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM) a motivovanie dievčat, aby zvážili štúdium a kariéru v odboroch STEM, IKT a umelej inteligencie, a to aj stanovením cieľa pre účasť výskumníčok na projektoch v oblasti STEM a umelej inteligencie, s cieľom odstrániť celkový nedostatok zručností a rodové rozdiely v tomto odvetví; zdôrazňuje, že pri digitálnej transformácii treba zohľadniť ciele a záujmy žien a zraniteľných skupín; vyzýva Komisiu a

---

97 Smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 10.1.1979, s. 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/7/oj).

98 Eurochambres, Eurochambres Women Entrepreneurs Survey 2025 – Unveiling insights from the women entrepreneurs, https://www.eurochambres.eu/publication/eurochambres-women-entrepreneurs-survey-2025-unveiling-insights-from-the-women-entrepreneurs/.

Eurostat, aby posilnili monitorovanie rodového zloženia v povolaniach v odboroch STEM, ako je pracovná sila v zdravotníctve;

45. zdôrazňuje, že posilnenie postavenia žien ako občianok a aktérok hospodárstva je nevyhnutné z etického aj hospodárskeho hľadiska a že dosiahnutie účinnej a spravodlivej „únie zručností“ si vyžaduje osobitné úsilie o odstránenie prekážok, ktoré v súčasnosti obmedzujú účasť na trhu práce, najmä u žien; naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala hospodársku činnosť žien a zabezpečila rovnosť na všetkých úrovniach počas celého pracovného života každého v EÚ, pretože je prínosom pre európsku spoločnosť, hospodárstvo a svet práce, vzhľadom na to, že rodová rovnosť je predpokladom európskeho úspechu, konkurencieschopnosti a udržateľného rastu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že návrhy na regulačné zjednodušenie nebudú v rozpore s cieľom dosiahnuť rodovú rovnosť;

46. poukazuje na to, že zásada rovnakej odmeny za rovnakú alebo rovnocennú prácu zakotvená v práve EÚ sa musí uplatňovať v praxi; vyzýva Komisiu, aby riešila systémové rozdiely v odmeňovaní, ktoré vyplývajú z nedostatočného uznania a ocenenia práce v odvetviach, v ktorých dominujú ženy, ako je starostlivosť, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a maloobchod; požaduje záväzné opatrenia EÚ s cieľom zabezpečiť aj rovnakú odmenu za prácu rovnakej hodnoty a zlepšiť pracovné podmienky v podhodnotených odvetviach, v ktorých dominujú ženy; preto naliehavo vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s členskými štátmi a sociálnymi partnermi a vytvorila rodovo neutrálne nástroje a kritériá hodnotenia pracovných miest umožňujúce vymedzenie a porovnanie „hodnoty práce“ v celej EÚ s cieľom spravodlivejšie hodnotiť a odmeňovať prácu vykonávanú v odvetviach, v ktorých dominujú ženy; konštatuje, že by sa to malo dosiahnuť zabezpečením práv na kolektívne vyjednávanie, posilnením inšpekcií práce a zaručením rovnakého zastúpenia pracovníčok v sociálnom dialógu;

47. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby účinne riešili pretrvávajúce rozdiely v odmeňovaní žien a mužov, a to aj nasmerovaním finančných prostriedkov z ESF+ na podporu boja proti rodovým stereotypom vo vzdelávaní a pracovnom poradenstve a presadzovaním chárt a iniciatív rozmanitosti v súkromnom a vo verejnom sektore;

Chudoba žien

48. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že nadchádzajúca stratégia boja proti chudobe bude rodovo responzívna, a to tým, že sa bude klásť silný dôraz na štrukturálnu chudobu žien; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili hospodárske a sociálne opatrenia na boj proti chudobe žien a ich sociálnemu vylúčeniu, najmä pokiaľ ide o prístup k dôstojnému a cenovo dostupnému bývaniu, energii a doprave; zdôrazňuje, že dôstojné a cenovo dostupné bývanie je

základné právo, ktoré sa musí chrániť a uznať ako predpoklad požívania ďalších základných práv; pripomína, že nerovnosť v oblasti bývania vedie mnohé ženy k životu v nedôstojných a nebezpečných situáciách, pričom im hrozí bezdomovectvo a násilie; vyzýva Komisiu, aby túto skutočnosť zohľadnila vo svojom nadchádzajúcom pláne EÚ v oblasti cenovo dostupného bývania a aby venovala osobitnú pozornosť potrebám obetí rodovo motivovaného násilia týkajúcim sa bývania a primeraným kapacitám núdzového bývania; zdôrazňuje, že v členských štátoch by sa mal účinne chrániť prístup k sociálnemu zabezpečeniu a bývaniu pre všetkých, a vyzýva Komisiu, aby ho neustále podporovala; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokračovala v boji proti menštruačnej chudobe, ktorá predstavuje nedostatočný prístup k menštruačným hygienickým prostriedkom a zariadeniam, postihuje približne 10 % menštruujúcej populácie v Únii a neúmerne postihuje marginalizované a zraniteľné skupiny, pričom obmedzuje účasť na spoločenskom, vzdelávacom a pracovnom živote; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila prístup k prístupným menštruačným výrobkom a aby ako prvý krok iniciovala revíziu smernice 2004/113/ES s cieľom odstrániť DPH na menštruačné výrobky a neodôvodnené cenové rozdiely, ktoré sa často označujú ako ružová daň, čo vedie k vyšším nákladom na zdravotnícke výrobky a služby predávané ženám;

Práva žien a rodová rovnosť vo vzdelávaní, odbornej príprave a digitálnej sfére

49. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť prístup dievčat ku kvalitnému vzdelávaniu, čo je predpoklad rodovej rovnosti, posilnenia postavenia žien a plného požívania ich práv; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila rodovo a vekovo inkluzívny prístup k všetkým úrovniam vzdelávania a odbornej prípravy podporou rodovej rovnosti a odstraňovaním rodových stereotypov a škodlivých spoločenských noriem a aby podporovala najmä najzraniteľnejšie ženy, dievčatá a osoby, ktoré na svojej ceste za vzdelaním čelia prierezovej diskriminácii; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa únia zručností bude zaoberať rodovou nerovnováhou s cieľom posilniť postavenie všetkých jednotlivcov v celej EÚ;

50. naliehavo vyzýva Komisiu, aby investovala do profesijného rozvoja pedagógov s cieľom lepšie bojovať proti rodovým stereotypom počas vzdelávania v detstve a dospelých, odborného vzdelávania a prípravy, odbornej prípravy na pracovisku, do všetkých vzdelávacích dráh formálneho a neformálneho vzdelávania a aby vydavateľom poskytla usmernenia týkajúce sa odstraňovania rodových predsudkov vo vzdelávacích materiáloch; vyzýva Komisiu, aby podporovala povinné programy odbornej prípravy pre všetky osoby pracujúce v sektore vzdelávania vrátane neformálneho učenia sa a dobrovoľníkov, ako aj bezpečnú infraštruktúru, mechanizmy dôverného podávania správ a disciplinárne opatrenia;

51. vyzýva Komisiu, aby uznala, že kľúčovou súčasťou odstraňovania rodových stereotypov a riešenia škodlivého správania je komplexná, vedecky presná a vekovo primeraná výchova v oblasti sexuality a vzťahov založená na súhlase a uznávaní ľudských práv a rodovej rovnosti, a aby vypracovala usmernenia EÚ pre takéto vzdelávanie v členských štátoch; konštatuje, že cieľom by malo byť poskytnúť mladým ľuďom poznatky o telesnej autonómii, zdravých vzťahoch, reprodukčnom zdraví a prevencii rodovo motivovaného násilia a diskriminácie; zdôrazňuje, že je dôležité chrániť maloletých na internete pred násilným a škodlivým pornografickým obsahom;

52. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na zníženie rodových rozdielov, najmä v odvetviach STEM, umelej inteligencie a digitálnych technológií, a to podporou integrovanej stratégie na posilnenie vzdelávania žien a dievčat v týchto odvetviach už od útleho veku; zdôrazňuje, že takáto stratégia by mala zahŕňať iniciatívy zamerané na motiváciu žien a dievčat, aby si volili odbory STEM, a vyzýva Komisiu, aby ženám zabezpečila rovnaký prístup ku kurzom odbornej prípravy, stážam a kurzom na zvyšovanie informovanosti o týchto odboroch podporou odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania, šírením úspešných a inkluzívnych najlepších postupov vo vzdelávaní, podporou ženských vzorov a nabádaním žien, aby získavali vedomosti a rozvíjali zručnosti nevyhnutné na to, aby mali rovnaký prístup k pracovným príležitostiam v rozvíjajúcich sa oblastiach, ako je digitálne odvetvie, zelená transformácia a v hospodárstve a podnikaní vo všeobecnosti, a aby uprednostňovala rozmanitosť a začlenenie v odboroch STEM; konštatuje, že rovnako by sa mali nabádať aj chlapci, aby si vyberali odbory v oblasti vzdelávania, zdravotníctva a sociálnej starostlivosti; zdôrazňuje, že digitálne technológie a platformy sa stávajú kľúčovými v celkovom procese poskytovania vzdelávania a odbornej prípravy pre ženy a dievčatá, ako aj v mnohých pracovných výberových procesoch; vyjadruje poľutovanie nad negatívnym vplyvom nerovnakého prístupu k technológiám, ktorý môže brániť rozvoju digitálnej gramotnosti žien a dievčat; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že ženy a dievčatá v celej ich rozmanitosti nebudú neprimerane postihnuté nedostatočným prístupom k technológiám;

53. vyzýva Komisiu, aby naďalej uplatňovala a rozvíjala politiku nulovej tolerancie voči všetkým formám rodovo motivovaného násilia v digitálnom prostredí; pripomína, že zdieľanie intímneho materiálu bez súhlasu vrátane deepfake, kybernetického prenasledovania, kybernetického obťažovania a kybernetického podnecovania k násiliu alebo nenávisti (nenávistné prejavy) je podľa smernice (EÚ) 2024/1385 o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu trestné a vymedzenie týchto trestných činov by sa mali riadne vykonať vo vnútroštátnych právnych predpisoch členských štátov; vyzýva na posilnenie spolupráce v celej EÚ pri odhaľovaní a stíhaní rodovo motivovaných digitálnych trestných činov vrátane kybernetického obťažovania a šírenia manipulovaných médií bez súhlasu; zdôrazňuje

potrebu cezhraničnej digitálnej forenznej kapacity a odbornej justičnej prípravy; vyzýva Komisiu, aby ďalej monitorovala a rozvíjala politiku týkajúcu sa iných druhov rodovo motivovaného násilia online, najmä pokiaľ ide o dievčatá a mladých ľudí z radov LGBTQI+;

54. vyzýva Komisiu, aby začlenila preventívne opatrenia a záruky do všetkých oblastí digitálnej politiky s osobitným dôrazom na rodovú rovnosť, rodovo motivované násilie a ľudské práva, ako aj ochranu maloletých na internete; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila plné presadzovanie povinností v oblasti posudzovania a zmierňovania rizík v rámci existujúcich nástrojov, ako je akt o digitálnych službách vrátane jeho kódexu správania a akt o umelej inteligencii, a zároveň vypracovala nové politické návrhy, napríklad v rámci európskeho štítu na obranu demokracie a aktu o digitálnej spravodlivosti; vyzýva na verejnú kontrolu každoročných posúdení rizík týkajúcich sa rodovo motivovaného násilia a zmierňujúcich opatrení zavedených veľmi veľkými online platformami a veľmi veľkými internetovými vyhľadávačmi s cieľom uľahčiť výskum a lepšie pochopenie tohto javu;

55. vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť tomu, akými spôsobmi môžu algoritmy reprodukovať a zosilňovať sexistický alebo ponižujúci obsah, a to zavedením väčšej transparentnosti a izoláciou údajov vytvorených umelou inteligenciou na základe pohlavia s cieľom identifikovať modely diskriminácie; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli politiky a vykonávali vzdelávacie a osvetové programy zamerané na prevenciu a uznávanie rodovo motivovaného násilia, najmä medzi mladými ľuďmi, a na reakciu na toto násilie; vyzýva Komisiu, aby investovala do výskumu, ktorý sleduje rodovú rovnosť v mediálnom a digitálnom priemysle, a to aj z prierezového hľadiska;

Zosúladenie súkromného a pracovného života a riešenie rodových rozdielov pri poskytovaní starostlivosti

56. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila uplatňovanie práva na poskytovanie a prijímanie starostlivosti v praxi, ako sa uznáva v zásade 18 Európskeho piliera sociálnych práv; zdôrazňuje, že opatrovateľská práca musí byť uznávaná, odmeňovaná a podporovaná, a to aj ako verejný statok, a vyzýva na vytvorenie kvalitných, cenovo dostupných a prístupných systémov starostlivosti, ktoré zabezpečia dôstojnosť príjemcov starostlivosti aj opatrovateľov;

57. vyzýva preto Komisiu, aby vypracovala európsku stratégiu v oblasti starostlivosti do podoby komplexnej európskej dohody o starostlivosti, ktorá by sa zaoberala formálnymi aj neformálnymi opatrovateľmi (v obidvoch prípadoch väčšinou ženami) a ktorá by bola vybavená záväznými legislatívnymi a finančnými nástrojmi na investovanie do všeobecného prístupu k cenovo dostupnej a kvalitnej starostlivosti o deti, mimoškolským vzdelávacím programom a

službám dlhodobej starostlivosti a na jeho zabezpečenie; opakuje, že dohoda o starostlivosti by mala byť prístupom k starostlivosti založeným na právach a financovanie infraštruktúry starostlivosti by sa malo uskutočňovať prostredníctvom progresívneho zdaňovania a poskytovania verejných prostriedkov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa úniové a vnútroštátne politiky v oblasti neformálnych opatrovateľov zameriavali na finančnú podporu a respitnú starostlivosť, odbornú prípravu, začlenenie v dôchodku a zdravotné systémy s cieľom zmierniť nepriaznivé účinky poskytovania starostlivosti na kariéru a ekonomickú nezávislosť žien; vyzýva Komisiu, aby zvýšila investície do zlepšenia pracovných podmienok a zdravia a bezpečnosti v sektore starostlivosti, v ktorom väčšinu pracovníkov tvoria ženy;

58. vyzýva Komisiu, aby uľahčila legálne možnosti formalizácie postavenia migrujúcich pracovníčok v oblasti starostlivosti, ktoré sú neúmerne postihnuté prierezovou diskrimináciou, aby uznala ich kvalifikáciu a ocenila ich významný prínos k systémom starostlivosti v EÚ, poskytovala im prístup ku kvalitným pracovným miestam v súlade s nadchádzajúcim plánom pre kvalitné pracovné miesta a zabezpečila pre ne spravodlivé pracovné podmienky a podporovala rovnaké príležitosti v odvetví starostlivosti;

59. vyzýva Komisiu, aby naliehala na členské štáty, aby zabezpečili rýchlu a úplnú transpozíciu smernice o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom a opatrení, ktoré obsahuje; ďalej vyzýva Komisiu, aby zaviedla spoľahlivé mechanizmy presadzovania, monitorovania a každoročného podávania správ stanovené v smernici a aby v prípade potreby začala konania o nesplnení povinnosti alebo iné opatrenia na presadzovanie práva s cieľom zabezpečiť úplný súlad a vyčlenila osobitné finančné prostriedky v budúcom VFR a navrhla odporúčanie týkajúce sa noriem kvality na úrovni EÚ pre služby dlhodobej starostlivosti vrátane personálneho obsadenia, odbornej prípravy a zabezpečenia kvality; vyzýva Komisiu, aby zrevidovala smernicu o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom s cieľom zabezpečiť, aby plnila svoj účel, posilnila ju ďalším rozvíjaním a rozšírením materskej, otcovskej a spoločnej rodičovskej dovolenky a zlepšením stimulov pre druhého rodiča, aby čerpal rodičovskú dovolenku, ďalšou ochranou rodičov a uľahčením kombinácie plateného zamestnania a opatrovateľských povinností; naliehavo vyzýva Komisiu, aby rozšírila platenú materskú a otcovskú dovolenku v členských štátoch, presadzovala neprenosnú rodičovskú dovolenku a prijala opatrenia na prerozdelenie opatrovateľských povinností v domácnostiach a medzi štátom a rodinami;

60. zdôrazňuje, že neadekvátna dopravná infraštruktúra, nedostatočná prepojenosť vo verejnej doprave a cenovo nedostupné možnosti mobility predstavujú rodovú štrukturálnu prekážku v prístupe žien k zamestnaniu, vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a opatrovateľským službám, najmä vo vidieckych a vzdialených

oblastiach a oblastiach s nízkymi príjmami; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uprednostnili investovanie do inkluzívnych, bezpečných, cenovo dostupných a udržateľných dopravných systémov, ktoré zohľadňujú špecifické spôsoby a potreby mobility žien v rámci širšieho úsilia o zníženie dopravnej chudoby a presadzovania územnej rovnosti;

61. zdôrazňuje, že je potrebné zaviesť model rovnocenného rozdelenia zárobkovej a opatrovateľskej činnosti v EÚ s cieľom dosiahnuť rovnejšiu rodovú rovnováhu, pokiaľ ide o opatrovateľské povinnosti, vo všetkých členských štátoch a inštitúciách EÚ; vyzýva na silnú podporu otcovskej dovolenky, ktorá sa zaviedla v smernici o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom, ako aj na zvyšovanie informovanosti o úzkom prepojení medzi opatreniami na zabezpečenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a rodovými rozdielmi v starostlivosti, čo prispieva k rozdielom v zamestnanosti, odmeňovaní a dôchodkoch; zdôrazňuje, že opatrovateľské povinnosti nesmú byť prekážkou kariérneho postupu žien;

62. vyzýva na zavedenie Európskeho dňa rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom každoročne 20. marca, čo by symbolicky odrážalo jarnú rovnodennosť;

Klíma, životné prostredie a rodová rovnosť

63. zdôrazňuje škodlivé účinky zhoršovania životného prostredia na zdravie žien a dievčat, najmä vplyv perfluóralkylových a polyfluóralkylových látok (PFAS), a naliehavo vyzýva Komisiu, aby zvyšovala informovanosť o týchto väzbách a zabezpečila koordinovaný a komplexný prístup k tomuto vzťahu medzi zmenou klímy a rodovou rovnosťou vo všetkých svojich činnostiach a presadzovala politiky na zabránenie pokračujúcemu ničeniu životného prostredia a prebiehajúcemu zhoršovaniu zdravia žien, dievčat a zraniteľných skupín;

64. zdôrazňuje, že zahraničná politika, bezpečnosť a obrana by sa mali chápať v najširšom zmysle prostredníctvom prístupu zameraného na človeka vrátane sociálneho, vzdelávacieho, environmentálneho a kultúrneho rozmeru, sociálnej a klimatickej spravodlivosti, pričom všetky tieto aspekty si vyžadujú silné demokracie a rovnosť vrátane rodovej rovnosti; zdôrazňuje, že program zameraný na ženy, mier a bezpečnosť treba vykonávať ako základný princíp spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ (SZBP), a opakuje, že tento aspekt sa musí zohľadniť pri každom financovaní týkajúcom sa SZBP pri súčasnom uznaní širších aspektov bezpečnosti; vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila pokrok dosiahnutý pri vykonávaní programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť na úrovni EÚ a predložila svoje závery Rade a Európskemu parlamentu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby na základe tohto vyhodnotenia predložila nadväzný

akčný plán k akčnému plánu pre ženy, mier a bezpečnosť na obdobie 2019 – 2024, pričom ho upraví a rozšíri vzhľadom na meniaci sa charakter konfliktov a nové hrozby, a predstavila opatrenia na dosiahnutie rodovo vyváženého a responzívneho vedenia na úrovniach rozhodovania EÚ; vyzýva na presadzovanie vykonávania rezolúcie OSN č. 1325 prostredníctvom vnútroštátnych akčných plánov pre ženy, mier a bezpečnosť (NAP 1325-IV) a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili nábor, udržanie a postup žien v národných ozbrojených silách a civilných misiách a začlenili rodové hľadiská do tvorby, plánovania a vykonávania bezpečnostnej a obrannej politiky;

65. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila konzistentné a udržateľné rozpočtovanie všetkých činností súvisiacich s rodovou rovnosťou v sektore obrany a bezpečnosti EÚ v súlade s akčným plánom EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť; zdôrazňuje potrebu osobitného financovania opatrení súvisiacich s rodovou rovnosťou v rámci misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) vrátane osobitného rozpočtového riadku pre poradcov pre rodové otázky v rámci civilných misií SBOP;

66. zdôrazňuje, že krízy, ako sú ozbrojené konflikty, okupácia územia, prírodné katastrofy, humanitárne krízy, energetická chudoba, zmena klímy a kríza životných nákladov prehlbujú existujúce nerovnosti; obhajcovia ľudských práv týkajúcich sa feminizmu, LGBTIQ+ osôb a SRZP, ktorí pracujú na týchto otázkach, musia byť chránení prostredníctvom osobitných mechanizmov, najmä v krajinách, ktoré zažívajú úpadok demokracie; vyzýva Komisiu, aby do budúcej stratégie pre rodovú rovnosť po roku 2025 doplnila krízové riadenie, pripravenosť a bezpečnosť;

67. vyzýva Komisiu, aby znovu preskúmala pokrok dosiahnutý pri vykonávaní súčasného akčného plánu pre rodovú rovnosť (GAP III) a naďalej vykonávala mechanizmus na sledovanie výšky finančných prostriedkov EÚ určených na rodovú rovnosť, ktoré sa prideľujú a vyplácajú v partnerských krajinách, a aby o tom informovala prostredníctvom GAP III; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zachovala vysoké tempo a úroveň ambícií pri vykonávaní plánu, a vyzýva ju, aby začala s prípravami na ambiciózny akčný plán pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2027 (GAP IV) s cieľom zabezpečiť jeho včasné prijatie, a to aj vyčlenením primeraných finančných prostriedkov na vykonávanie plánu v pripravovanom návrhu VFR na roky 2028 – 2034; zdôrazňuje, že kľúčové zásady plánu GAP III – prístup založený na ľudských právach vrátane SRZP, prierezovosť a rodovo transformačný prístup – by mali byť neoddeliteľnou súčasťou plánu GAP IV a ich konkrétne vykonávanie by sa malo posilniť; vyzýva Komisiu, aby zvýšila politickú a finančnú podporu pre iniciatívy v oblasti rodovej rovnosti a agentúry OSN, ako sú OSN Ženy a Populačný fond OSN (UNFPA), s osobitným zameraním na dodávateľské partnerstvo UNFPA;

68. vyzýva Komisiu, aby zriadila špecializovanú podpornú službu, ktoré bude pracovať prostredníctvom diplomatických zastúpení EÚ v tretích krajinách s osobitným mandátom na poskytovanie podpory obhajcom a organizáciám podporujúcim práva žien na celom svete s cieľom bojovať proti hnutiam odmietajúcim rodovú rovnosť; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby opätovne potvrdili svoj záväzok v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia postavenia žien na celom svete a aby navýšili finančné prostriedky pre organizácie žien, najmä na globálnom Juhu a v regiónoch, v ktorých je rodová rovnosť terčom útokov, s cieľom kompenzovať chýbajúcu rozvojovú pomoc pre organizácie na ochranu práv žien v dôsledku škrtov pomoci Agentúry USA pre medzinárodný rozvoj (USAID);

69. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaručila súdržnosť vnútorných a vonkajších politík v oblasti rodovej rovnosti, a to najmä v nadchádzajúcej stratégii pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025 (GAP III and GAP IV), a zabezpečila ich koordináciu so všetkými ostatnými príslušnými existujúcimi a budúcimi stratégiami, rámcami a akčnými plánmi, ako sú stratégia EÚ pre oblasť zdravotného postihnutia na obdobie 2021 – 2030, strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov, stratégia EÚ v oblasti práv obetí, stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb a akčný plán EÚ proti rasizmu; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšiu transparentnosť a zapojenie zainteresovaných strán do vykonávania všetkých iniciatív súvisiacich s rodovou rovnosťou a aby systematickejšie zapájala Európsky parlament do kontroly a hodnotenia týchto akcií;

Ochrana organizácií občianskej spoločnosti a organizácií podporujúcich práva žien a boj proti hnutiam odmietajúcim rodovú rovnosť

70. so znepokojením berie na vedomie alarmujúci nárast trestných činov z nenávisti a nenávistných prejavov zameraných na ženy, LGBTIQ+ osoby, rasové alebo etnické menšiny a iné marginalizované skupiny a zdôrazňuje prepojenie medzi zhoršujúcim sa právnym štátom a demokratickými normami a porušovaním základných práv, najmä práv žien a menšín; zdôrazňuje, že nejednotné vykonávanie záruk v členských štátoch vedie k nedostatočnej ochrane a vystavuje určité skupiny vyššiemu riziku diskriminácie a násilia; vyjadruje znepokojenie nad nedostatočným pokrokom vo vykonávaní právnych predpisov na podporu rovnosti a nediskriminácie v niektorých členských štátoch a naliehavo vyzýva Komisiu, aby to riešila v stratégii pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025; víta odvolanie rozhodnutia o zrušení horizontálnej antidiskriminačnej smernice a naliehavo vyzýva členské štáty, aby právne predpisy prijali bezodkladne;

71. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila komplexný mechanizmus monitorovania a vyvodzovania zodpovednosti s cieľom urýchlene riešiť pokračujúce narúšanie demokracie, práv žien a rodovej

rovnosti vrátane SRZP a práv LGBTIQ+ osôb, ktoré sú neoddeliteľne prepojené; vyzýva Komisiu, aby na základe existujúcich mechanizmov posudzovala dodržiavanie právneho štátu alebo základných práv a postupne vyvinula osobitný mechanizmus, ktorý by zahŕňal všetky hodnoty Únie podľa článku 2 Zmluvy o EÚ vrátane demokracie, právneho štátu a základných a ľudských práv vrátane práv žien, fungoval by na základe medziinštitucionálnej dohody medzi Komisiou, Európskym parlamentom a Radou a zabezpečil by jednotný prístup k ročnému monitorovaniu vo všetkých členských štátoch a jasné prepojenie na konkrétne opatrenia Únie v prípadoch, keď sa nedostatky neodstránia; konštatuje, že všetky opatrenia na boj proti zhoršeniu situácie by mali odrážať prierezovú perspektívu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vykonala hĺbkový výskum hnutí odmietajúcich rodovú rovnosť s cieľom získať väčší prehľad o ich aktuálnych aktivitách a stratégiách financovania; zdôrazňuje, že pochopenie tejto dynamiky má zásadný význam pre zachovanie modernej, inkluzívnej a tolerantnej Európy;

72. s veľkým znepokojením zdôrazňuje rast tzv. manosféry; zdôrazňuje, že algoritmy, ktoré používajú platformy sociálnych médií, zosilňujú extrémny mizogýnny obsah; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vyšetrila a sankcionovala veľmi veľké online platformy, ktoré si neplnia svoju povinnosť odstraňovať škodlivý obsah; naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala čoraz väčšie rozdiely v postojoch mladých mužov a žien k rodovej rovnosti, posúdila jeho spoločenské dôsledky, najmä v online priestore, a aby vypracovala opatrenia na riešenie a boj proti nárastu mizogýnnych a krajne pravicových hodnôt u chlapcov a mladých mužov, pokiaľ ide o rodovú rovnosť a práva žien; vyzýva preto Komisiu, aby podporovala komplexnú a vekovo primeranú výchovu v oblasti sexuality a vzťahov na školách, posilňovala kritickú mediálnu gramotnosť, bojovala proti rodovým misinformáciám a dezinformáciám a riešila rodové stereotypy; zdôrazňuje, že treba hlbšie pochopiť jav a ideológiu nedobrovoľného celibátu (incel) a zdôrazňuje význam prevencie prostredníctvom aktívnejších politík na boj proti nim a ich naratívom spolu s potenciálnymi základnými otázkami duševného zdravia a otázkami bezpečnosti;

73. pripomína kľúčovú a nenahraditeľnú úlohu, ktorú zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti v systéme bŕzd a protiváh v zdravej demokracii, najmä organizácie podporujúce práva žien a obhajkyne ľudských práv vrátane tých, ktoré pracujú v humanitárnom sektore, pri obrane a presadzovaní rodovej rovnosti, ľudských práv a základných slobôd, najmä v časoch politického, spoločenského a inštitucionálneho odporu; vyzýva Komisiu, aby uznávala, chránila a podporovala organizácie občianskej spoločnosti, organizácie na ochranu ľudských práv žien a obhajcov ľudských práv žien, feministické hnutia, hnutia za práva LGBTIQ+ osôb a sexuálne a reprodukčné práva a zaisťovala ich bezpečnosť, pretože sú nevyhnutné pri presadzovaní inkluzívnych politických reforiem, spochybňovaní diskriminačných praktík a mobilizácii komunít na

obranu základných práv v EÚ a na celom svete; konštatuje, že sa čoraz častejšie stávajú terčom krajne pravicových aktérov a aktérov odmietajúcich práva; vyzýva Komisiu, aby do politík EÚ a do stratégie pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025 zahrnula ako horizontálny pilier opatrenia a odporúčania týkajúce sa ochrany a podpory organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti práv žien, rodovej rovnosti a zákazu diskriminácie;

74. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaistila udržateľné a prístupné financovanie organizácií pre práva žien, a to aj prostredníctvom nového VFR, a udržiavala a posilnila svoje odhodlanie podporovať občiansku spoločnosť, a to aj finančne prostredníctvom programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty, čím zabezpečí, že bude naďalej spoľahlivým nástrojom na riešenie vznikajúcich hrozieb voči právam a slobodám; vyzýva najmä Komisiu, aby zachovala tento program ako samostatný program v rámci priameho riadenia a značne zvýšila jeho financovanie s cieľom reagovať na potreby nedostatočne financovaných organizácií občianskej spoločnosti a narastajúce hrozby a výzvy pre občiansky priestor a hodnoty EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zachovala zložky programov venované rodovej rovnosti a právam žien vrátane SRZP, ako aj osobitné zložky, ako je Daphne, ktoré by mali zostať autonómnymi programami so samostatným rozpočtovým riadkom v novom VFR na boj proti rodovo motivovanému násiliu a diskriminácii okrem iného aj LGBTIQ osôb;

75. varuje, že zdrojom značných finančných prostriedkov, ktoré stimulujú rast hnutí odmietajúcich rodovú rovnosť v celej EÚ, sú zahraniční aktéri; opakuje, že všetko takéto financovanie musí byť v súlade so spoločnými hodnotami Únie zakotvenými v článku 2 Zmluvy o EÚ a v Charte základných práv, aby sa zabezpečilo, že finančná podpora posilní demokratické hodnoty EÚ; vyzýva Komisiu, aby zrevidovala všetko súčasné financovanie a vykonala jeho audit, a to rodovo responzívnym spôsobom na základe zásady „nespôsobovať škodu“, s cieľom zabezpečiť, aby žiadne finančné prostriedky EÚ nesmerovali na ciele a projekty zamerané proti demokracii a rodovej rovnosti; naliehavo vyzýva Komisiu, aby v členských štátoch dôkladne monitorovala implementáciu finančných prostriedkov v rámci spoločného riadenia zameraných na presadzovanie rodovej rovnosti a podporu občianskej spoločnosti vrátane ženských mimovládnych organizácií s cieľom zabezpečiť, aby sa výzvy na predkladanie návrhov na získanie takýchto finančných prostriedkov zámerne nepozastavovali alebo nerušili;

76. vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala vykonávanie rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie zo strany členských štátov s osobitým dôrazom na tie, ktoré sa týkajú rodovej rovnosti, nediskriminácie a práv menšín, a zabezpečila, aby sa plne dodržiavali medzinárodné záväzky;

Prierezové prostriedky na dosiahnutie rodovej rovnosti

77. žiada primerané financovanie výskumu v EÚ v oblasti rodovej rovnosti vrátane Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť a Agentúry EÚ pre základné práva a prostredníctvom nástrojov, ako sú projekty plánov rodovej rovnosti financovaných z programu Horizont Európa; požaduje lepšiu metodiku, ktorá by mala identifikovať nielen príjemcov finančných prostriedkov EÚ, ale aj transformačný potenciál programov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že finančné prostriedky EÚ sa budú poskytovať len na projekty, ktoré sú v súlade so základnými právami a zásadami EÚ vrátane rodovej rovnosti, prístupu k SRZP a odstránenia rodovo motivovaného násilia; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaistila spravodlivú a sociálne spravodlivú transformáciu, ktorá bude prínosná pre všetkých, a to vypracovaním rodovo transformačnej prierezovej stratégie riešenia kľúčových otázok, a zdôrazňuje, že treba výrazne zvýšiť investície do základných sociálnych služieb s cieľom prispieť k nezávislosti, rovnosti a emancipácii žien;

78. uznáva, že mnohé ženy čelia prierezovým nerovnostiam a diskriminácii v EÚ a naliehavo vyzýva Komisiu, aby v novej stratégii pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025 a vo všetkých legislatívnych a nelegislatívnych opatreniach ďalej rozvíjala využívanie prierezovosti ako prierezovej zásady;

79. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali prierezovosťou vo všetkých politikách súvisiacich s rodovou rovnosťou, a uznali pritom, že rodovo motivované násilie a diskrimináciu znásobujú aj faktory, ako je vek, rasa, etnická príslušnosť, menšina, zdravotné postihnutie, rodová identita a sexuálna orientácia, a že prelínanie týchto faktorov vytvára viacnásobné a jedinečné formy diskriminácie, ktoré si vyžadujú cielené, kontextovo špecifické opatrenia;

80. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že opatrenia sa budú týkať celého územia EÚ a budú poskytovať účinné nástroje na riešenie regionálnych rozdielov v oblasti rodovej rovnosti medzi členskými štátmi EÚ, ako aj v ich regiónoch; zdôrazňuje, že tieto opatrenia by mali byť prispôsobiteľné a mali by sa na ne vyčleniť adekvátne zdroje, aby mohli riešiť rodové rozdiely pri súčasnom zohľadnení dostupných zdrojov, prístupnosti a úrovne pokroku každého regiónu;

81. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek dôležitej úlohe, ktorú zohrávajú ženy vo vidieckych oblastiach pri udržiavaní svojich komunít a životaschopnosti poľnohospodárstva, sa ich prínos často neoceňuje a naďalej čelia mnohým výzvam vrátane obmedzených pracovných príležitostí, horšieho prístupu k službám, menej rozvinutej infraštruktúry a nedostatočného zastúpenia v rozhodovacom procese; vyzýva Komisiu, aby vytvorila a vykonávala podprogramy a činnosti zamerané na ženy vo vidieckych oblastiach;

Inštitucionálne prostredie na dosiahnutie rodovej rovnosti

82. vyzýva Komisiu, aby posilnila a podporila zloženie Rady pre rodovú rovnosť, v ktorej sa stretávajú ministri a štátni tajomníci zodpovední za rodovú rovnosť a ktorá sa venuje otázkam práv žien a rodovej rovnosti, s cieľom prijať spoločné a konkrétne opatrenia, a to aj prostredníctvom predsedníctiev Rady, a zabezpečiť, aby sa o otázkach rodovej rovnosti diskutovalo na najvyššej politickej úrovni;

83. naliehavo vyzýva Komisiu, aby monitorovala a podporovala rýchle vykonávanie smernice o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie (smernica (EÚ) 2024/1499) a predložila členským štátom odporúčanie týkajúce sa noriem ich fungovania a úloh s cieľom uľahčiť správnu transpozíciu smernice a zabezpečiť harmonizáciu rámca subjektov pre rovnaké zaobchádzanie v celej Únii; zdôrazňuje význam pristúpenia EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach a vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa tým, že požiada Súdny dvor Európskej únie o právne stanovisko;

84. oceňuje konštruktívnu spoluprácu inštitútu EIGE a jeho špecializovanú prácu, ktorá zohráva kľúčovú úlohu pri zbere vhodných údajov, analýze porovnateľných rozčlenených údajov, poskytovaní výsledkov výskumu a usmernení inštitúciám EÚ a členským štátom, ako aj pri monitorovaní vykonávania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa rodovej rovnosti vo všetkých členských štátoch EÚ; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že inštitút EIGE bude mať dostatočné finančné a ľudské zdroje a kapacity na účinné plnenie svojich úloh; pripomína, že inštitút EIGE má pretrvávajúce problémy s nedostatkom zamestnancov, ktoré sa ešte zhoršili v dôsledku prudkého nárastu žiadostí o technickú pomoc; preto žiada, aby sa inštitútu EIGE pridelili noví dočasní zamestnanci;

85. vyzýva Komisiu, aby aktívne konzultovala so ženami a dievčatami v celej ich rozmanitosti a zapájala ich do prípravy a vykonávania stratégie pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025, a to aj prostredníctvom zastupiteľských organizácií;

86. vyzýva Komisiu, aby uznala dôležitú úlohu, ktorú pri uskutočňovaní rodovej rovnosti zohrávajú organizácie občianskej spoločnosti a aktéri na rôznych úrovniach, ako sú vidiecke komunity, miestne akčné skupiny, miestne a regionálne samosprávy, ako aj akademická obec a inštitúcie, ako je Výbor regiónov; vyzýva preto Komisiu, aby uplatňovala inkluzívny prístup a úzko zapájala všetky tieto zainteresované strany do pomoci pri dosahovaní cieľov stratégie pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025;

87. zdôrazňuje význam spolupráce s odborníkmi v tejto oblasti; vyzýva Komisiu, aby tiež zabezpečila, že politiky v oblasti rodovej rovnosti budú riadne financované a podporované na miestnej aj regionálnej úrovni a že fondy politiky súdržnosti a fondy obnovy EÚ budú zahŕňať požiadavky jasných cieľov rodovej rovnosti, aby sa zabezpečilo, že

regionálny rozvoj bude prispievať k znižovaniu rodových rozdielov, a nie ešte zhoršovať nerovnosti, keďže majú priamy vplyv na celý rad oblastí týkajúcich sa rodovej rovnosti, ako sú zamestnanosť, vzdelávanie, infraštruktúra starostlivosti, zdravie, podpora žien, ktoré sú obeťami násilia, a rodovo citlivé mestské plánovanie a doprava;

88. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s inštitútom EIGE a Eurostatom zabezpečila a zlepšila pravidelný, spoľahlivý a primeraný zber, podávanie správ a analýzu porovnateľných údajov rozčlenených podľa pohlavia na úrovni EÚ a členských štátov; vyzýva Komisiu, aby vypracovala spoločnú metodiku sledovania zberu údajov, ak nie je k dispozícii, a zdôrazňuje, že treba vypracovať horizontálne definície EÚ s cieľom uľahčiť posudzovanie vplyvu na rodovú rovnosť v oblastiach politiky Únie; vyzýva Komisiu, aby zlepšila najmä zber údajov o prevencii, stíhaní a sankcionovaní rodovo motivovaného násilia vrátane femicíd, znásilnení a iného sexuálneho násilia zaznamenávaním komplexných a porovnateľných údajov o obetiach a páchateľoch rozčlenených podľa pohlavia, vekovej skupiny, vzťahu medzi obeťou a páchateľom a druhu trestného činu podľa smernice o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu a podľa možnosti rodovej identity, rasového alebo etnického pôvodu, sexuálnej orientácie, pohlavných znakov, zdravotného postihnutia a občianstva, a aby zabezpečila, že údaje sa budú pravidelne preskúmavať a používať ako podklad pre tvorbu politík, prideľovanie zdrojov a iné opatrenia zamerané na prevenciu a riešenie sexuálneho a iného rodovo motivovaného násilia; podporuje spoluprácu členských štátov s občianskou spoločnosťou pri zabezpečovaní práv obetí a pri navrhovaní osobitných politík;

89. zdôrazňuje, že predpokladom rozvoja politík v oblasti rodovej rovnosti je pridelenie primeraných zdrojov a vykonávanie stratégie pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025;

°

° °

90. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.